

SPRÁVY Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV

číslo 17, 2012

Obsah čísla	
1. Príhovor	3
2. Oznamy výboru SPS pri SAV	4
• Výsledky korešpondenčných volieb (Zuzana Vasilková)	4
• Zápis zo zasadnutia Európskej federácie parazitológov zo dňa 28.7.2012, Cluj-Napoca, Rumunsko (Zuzana Hurníková)	4
• Zriadenie akreditovaného pracoviska „Aplikačné centrum na ochranu ľudí, zvierat a rastlín pred parazitmi“ pri Parazitologickom ústave SAV v Košiciach (Martina Miterpáková)	5
• Ceny SPS pri SAV za najlepšie vedecké práce mladých parazitológov za rok 2011 (Zuzana Vasilková)	6
• Správa o hospodárení SPS pri SAV v roku 2012 (Ľudmila Lapšanská)	7
3. Doktorandské štúdium v roku 2012 (Ivica Hromadová, Martina Miterpáková)	8
4. Aktivity členov SPS pri SAV v roku 2012	10
• Študentská vedecká konferencia ŠVOČ 2012, UVLF, Košice (Zuzana Hurníková)	10
• X. české a slovenské parazitologické dni, Brno, ČR (Emília Dvorožňáková)	10
• Z histórie Českých a slovenských parazitologických dní – za slovenskú a trochu aj českú stranu (1994 – 2012) (František Ondriska – prevzaté zo Zpráv ČPS)	13
• Tretie európske dirofiliárové dni (TEDD), Parma, Taliansko (Martina Miterpáková)	16
• Spolupráca slovenských a bulharských parazitológov (Ľudmila Turčeková, Vladimíra Hanzelová)	17
• Training School, Madrid, Španielsko (Michaela Dolinská)	19
• Európske parazitologické multikolokvium XI EMOP, Cluj-Napoca, Rumunsko (Zuzana Hurníková)	21
• Pracovná stáž Mexiko, Merida – Yucatán (Tímea Brázová)	21
• Seminár doktorandov venovaný pamiatke akademika Boďu, UVLF, Košice (Petronela Komorová)	24
• Medzinárodná konferencia ESOVE, Montpellier, Francúzsko (Alica Kočišová)	25
• XIII. Prowázkove dni (František Ondriska)	27
5. Významné ocenenia slovenských parazitológov v roku 2012 (Martina Miterpáková)	29
6. Jubilujúci členovia SPS v roku 2012 (Eva Nováková)	30
• Prof. MUDr. Gustáv Čatár, DrSc. (František Ondriska)	31
• Prof. MVDr. Lýdia Čisláková, CSc. (Monika Halánová)	32
7. Kalendár budúcich vedeckých podujatí	33
8. Výzva na podávanie návrhov na Cenu SPS pri SAV za najlepšiu vedeckú prácu mladých parazitológov za rok 2012 (Ivica Hromadová)	34
9. Aktualizovaný zoznam členov SPS pri SAV (Eva Nováková)	35

Redakčná rada:

Martina Miterpáková – hlavná redaktorka

František Ondriska – redaktor

Zuzana Vasilková – redaktorka a grafická úprava

PRÍHOVOR

Milí kolegovia – parazitológovia,

aj tento ročník Správ SPS, tak ako to bolo vo všetkých predchádzajúcich ročníkoch, vám priblíži v skratke činnosť Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV a poskytne prehľad o najaktuálnejších faktoch a udalostiach týkajúcich sa členov Spoločnosti.

V minulom roku, konkrétne od 18. apríla 2012 začal svoju činnosť výbor SPS v novom zložení, čo bolo dôvodom aktualizovať členskú základňu Spoločnosti. K 31. januáru 2013 evidujeme 110 riadnych a 18 čestných členov SPS. Bola založená e-mailová schránka Spoločnosti (sps@saske.sk), prostredníctvom ktorej by sme radi rýchle a promptne komunikovali medzi členmi SPS a výborom SPS.

Aj v roku 2012 si SPS plnila svoje záväzky voči národným (Rada slovenských vedeckých spoločností – RSVS) a nadnárodným (Európska federácia parazitológov - EFP) organizáciám. Ako sa môžete dočítať v príspevku Zuzany Hurníkovej o schôdzi EFP na vedeckom podujatí EMOP, naša spoločnosť patrí k jedným z mála, ktoré si zodpovedne plnia finančné záväzky voči EFP.

Aj keď nám posledné roky priniesli veľa administratívnej práce a drvivá väčšina z nás vymenila mikroskopy a pipety za šanóny, ktoré plníme výkazmi, správami a prieskumami trhu, je dobré vedieť, že v rôznych oblastiach parazitológie študuje na viacerých univerzitných a akademických inštitúciách 27 doktorandov v dennej aj externej forme.

Služobné cesty za účelom práce, kurzov a konferencií sú asi tým najlepším únikom od administratívy. O skúsenostiach z takýchto pobytov sa s nami podelili naši kolegovia vo svojich príspevkoch.

Radi by sme pokračovali v dobrej tradícii odmeňovať vedecké príspevky mladých parazitológov do 35 ro-

kov. Oceníme, ak sa tohto roku prihlási do tejto súťaže čo najviac mladých parazitológov.

V roku 2013 bude na podujatia SPS bohatý predovšetkým mesiac apríl. Dňa 12.4.2013 sa bude konať v Košiciach odborný seminár venovaný 60. výročiu založenia Parazitologického ústavu SAV. Iste dosť neobvyklou a vzácnou zhodou okolností práve v tom istom roku oslávi svoje 60-te narodeniny aj súčasný riaditeľ spomínanej inštitúcie, Doc. MVDr. Branislav Peťko, DrSc. Podujatie bude organizovať SPS spolu s PaÚ SAV. V prílohe nájdete pozvánku a prihlášku na seminár. Prosíme záujemcov vyplniť prihlášku a zaslať ju do stanoveného termínu. Ani nie o dva týždne po tomto seminári, 24. – 25. apríla 2013, sa budú v Bratislave konať III. Labudove dni, ktoré organizuje Virologický ústav SAV, Ústav zoológie SAV, spoluorganizátormi sú SPS a PaÚ.

Rada by som využila túto príležitosť na poďakovanie redakčnej rade za zostavenie tohto čísla a všetkým autorom za ich príspevky. Tiež by som chcela vyjadriť vďaka výboru SPS za snahu udržať a predovšetkým rozvíjať aktivity Spoločnosti a pani Eve Novákovej, sekretárke Spoločnosti, za precízne vedenie administratívy. Osobitne by som sa chcela poďakovať bývalému dlhoročnému predsedovi SPS, pánu prof. Pavlovi Dubinskému, za jeho cenné rady a pripomienky k činnosti Spoločnosti.

Do roku 2013 prajem všetkým členom Spoločnosti z oblasti výskumu, výuky a diagnostiky veľa zaujímavého parazitologického materiálu, čo najmenej byrokracie, tvorivé pracovné prostredie a radosť z nových poznatkov z rôznych odvetví parazitológie, o ktoré sa, dúfajme, s nami radi podelíte v Správach SPS pri SAV za rok 2013.

Ivica Hromadová

Redakčná rada ďakuje predsedníčke SPS pri SAV Ivici Hromadovej za námety, pripomienky a korektúru Správ SPS pri SAV.

OZNAMY VÝBORU SPS PRI SAV

Výsledky korešpondenčných volieb

Dňa 18. 4. 2012 boli na Valnom zhromaždení SPS pri SAV v Košiciach zverejnené výsledky korešpondenčných volieb nových členov výboru. Tí sa zišli toho istého dňa na svojom prvom zasadnutí – ustanovujúcej schôdzi, na ktorej boli do jednotlivých funkcií v rámci výboru SPS zvolení nasledujúci členovia:

- RNDr. Ivica Hromadová, CSc.
predsedníčka SPS
- doc. RNDr. František Ondriska, PhD.
podpredsa SPS
- MVDr. Martina Miterpáková, PhD.
tajomníčka SPS
- MVDr. Zuzana Hurníková, PhD.
pokladníčka SPS
- MVDr. Daniela Antolová, PhD.
predsedníčka revíznej komisie SPS

Ostatní zvolení členovia výboru sú: RNDr. E. Kocianová, DrSc., RNDr. V. Tarageľová, PhD., doc. MVDr. B. Peťko, DrSc., doc. RNDr. M. Stanko, DrSc., RNDr. M. Oros, PhD.

Novému výboru SPS pri SAV do ďalších rokov jeho činnosti prajeme veľa úspechov a mnoho dobrých nápadov.

Zuzana Vasilková

Zápis zo zasadnutia Európskej federácie parazitológov zo dňa 28.7.2012, Cluj-Napoca, Rumunsko

V rámci EMOP XI sa uskutočnilo aj riadne zasadnutie členov Európskej federácie parazitológov, na ktorom som reprezentovala Slovenskú parazitologickú spoločnosť. V úvode Dr. Malcolm Jones predstavil kandidatúru Austrálie ako organizátorskej krajiny pre konanie *International Congress for Tropical Medicine and Malaria* v r. 2016 v meste Brisbane. EFP túto kandidatúru podporí.

Pokladník EFP prof. Pozio podrobne vyhodnotil finančnú situáciu federácie, ktorá má k dnešnému dňu

32 členských organizácií. S uspokojením môžeme konštatovať, že naša spoločnosť patrí k jedným z mála, ktoré majú riadne zaplatené členské poplatky. Dúfam, že v tomto trende budeme pokračovať.

Európska federácia parazitológov navrhla zmenu statusu organizácie na právnickú osobu, ktorá by mohla vstupovať do jednaní a obchodných vzťahov s inými organizáciami a inštitúciami. Jedným z dôvodov na túto zmenu je aj snaha European Center of Disease Prevention and Control o spoluprácu s EFP, čo však ako federácia nemôže. ECDC má eminentný záujem o vytvorenie skupiny parazitológov v Európe, ktorí by ako členovia Parasitic Disease Threat Quick Response Committee dokázali vypracovať a podniknúť okamžité kvalifikované opatrenia v prípade vypuknutia epidémií. Členovia podporili výbor EFP vo vytvorení skupiny 15 odborníkov, ktorí budú pôsobiť ako styčné body v tejto sieti.

Počas zasadnutia sa uskutočnili voľby do výboru EFP. Nové vedenie bude pracovať v zložení:

Prezident: prof. Jean Dupouy-Camet, Francúzsko

Pokladník: Dr. Edoardo Pozio, Taliansko

Prvý viceprezident: prof. Thomas Romig, Nemecko

Druhý viceprezident: prof. Vasile Cozma, Rumunsko

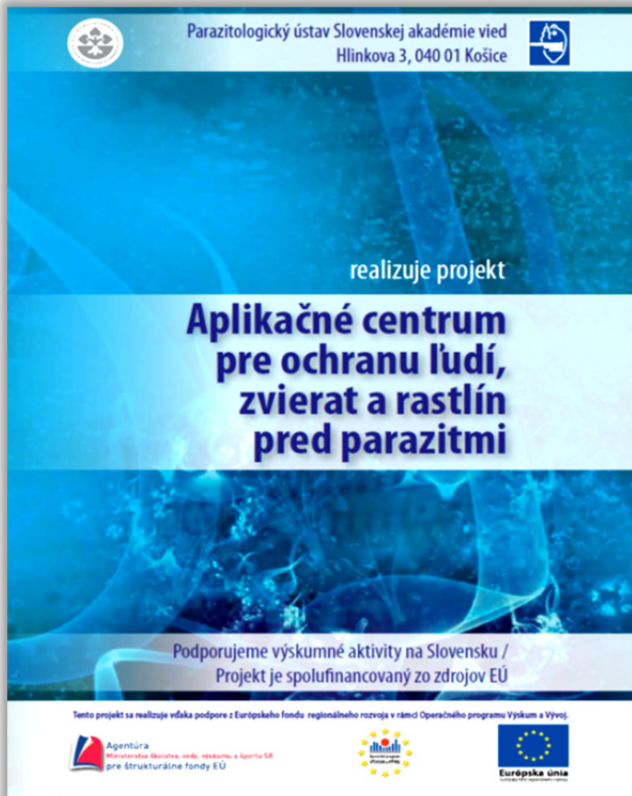
Tajomníčka: prof. Celia Holland, Írsko

Členovia výboru: Dr. Titia Korkbeek, Holandsko; prof. Russel Stothard, Veľká Británia; Dr. Antti Oksanen, Fínsko; prof. Pierre Dorny, Belgicko.

V závere zasadnutia predstavil Dr. Antti Oksanen kandidatúru Scandinavian-Baltic Society for Parasitology na usporiadanie EMOP XII. Kandidatúra bola schválená a nasledujúce 12. Európske parazitologické multikolokvium sa bude konať 20.-24. júla 2016 v Turku vo Fínsku.

Zuzana Hurníková

**Zriadenie akreditovaného pracoviska
“Aplikačné centrum na ochranu ľudí, zvierat
a rastlín pred parazitmi” pri Parazitologickom
ústave SAV v Košiciach**

V decembri 2012 bol úspešne ukončený proces akreditácie vybraných laboratórií Parazitologického ústavu SAV zastrešených pracoviskom s názvom „Aplikačné centrum na ochranu zdravia ľudí, zvierat a rastlín pred parazitmi” (ďalej AC PaÚ). Pracovisko sídli na Puškinovej ulici č. 6 v Košiciach.

Poslanie AC PaÚ vyplýva zo zámeru ŠF „Operačný program výskum a vývoj 2.2“, prioritná os „Podpora výskumu a vývoja“ opatrenie 2.2 „Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe“, ako aj z dlhodobých cieľov zriaďovateľa Parazitologického ústavu SAV pre praktickú aplikáciu poznatkov vedy a techniky.

V rámci svojej činnosti pracovisko vykonáva diagnostické a konfirmačné vyšetrenia vzoriek a druhovú diagnostiku pôvodcov vybraných parazitárnych ochorení. Pracovníci AC PaÚ poskytujú konzultačnú činnosť pre praktických veterinárov, humánnych lekárov aj širokú verejnosť.

Organizačná štruktúra AC PaÚ

Vedúci AC PaÚ:
MVDr. Martina Miterpáková, PhD.

Zástupca AC PaÚ:
MVDr. Daniela Antolová, PhD.

Manažér kvality AC PaÚ:
MVDr. Zuzana Hurníková, PhD.

Metrológ AC PaÚ:
Ing. Marek Renčo, PhD.

1. Špecializované pracovisko pre diagnostiku a prevenciu ľudských tkanivových helmintóz

vedúci: MVDr. Daniela Antolová, PhD.
zástupca: Prof. MVDr. Pavol Dubinský, DrSc.
technický pracovník: Kristína Rohrerová

Činnosť: Detekcia prítomnosti parazitov ľudí pomocou sérologických a molekulárnych metód, výskum zákonitostí ich výskytu a cirkulácie. Príprava a vývoj špecifických antigénov. Školiaca, poradenská a konzultačná činnosť pre zdravotnícke organizácie SR.

Akreditované pracovisko pre sérologickú diagnostiku cystickej a alveolárnej echinokokózy v ľudskej populácii na Slovensku.

2. Špecializované pracovisko pre diagnostiku a prevenciu helmintozoonóz

vedúci: MVDr. Zuzana Hurníková, PhD.
zástupca: MVDr. Martina Miterpáková, PhD.
technický pracovník: Eva Nováková

Činnosť: Diagnostika a výskum pôvodcov zoonóz, štúdium zákonitostí ich cirkulácie v prírode, ciest prenosu, odhad rizika nakazenia sa ľuďmi. Školiaca, poradenská a konzultačná činnosť pre veterinárnu a humánnu medicínu.

Akreditované pracovisko pre diagnostiku trichinelózy a druhovú identifikáciu jej pôvodcov.

3. Špecializované pracovisko pre diagnostiku a prevenciu parazitóz rastlín

vedúci: Ing. Marek Renčo, PhD.

zástupca: Ing. Andrea Čerevková, PhD.

Činnosť: Štúdium spoločenstiev voľne žijúcich pôdných a parazitických nematód rastlín, štruktúra a ekologické zhodnotenie spoločenstiev nematód, biológia, taxonómia a štúdium alternatívnych metód ochrany rastlín pred parazitickými nematódmi. Školiaca, poradenská a konzultačná činnosť pre oblasť poľnohospodárstva.

Martina Miterpáková

Ceny SPS pri SAV za najlepšie vedecké práce mladých parazitológov za rok 2011

Ceny SPS pri SAV za vedecké príspevky z oblasti parazitológie uverejnené v roku 2011 získali:

1. miesto: MVDr. Eva Bazsaloviczová, PhD. (Parazitologický ústav SAV, Košice) za príspevok „Population study of *Atractolytocestus huronensis* (Cestoda: Caryophyllidea), an invasive parasite of common carp introduced to Europe: mitochondrial cox1 haplotypes and intragenomic ribosomal ITS2 variants“

2. miesto: RNDr. Peter Šalamún (Parazitologický ústav SAV, Košice) za príspevok „Nematode community structure in the vicinity of a metallurgical factory“

3. miesto: Mgr. Katarína Štefanidesová, PhD. (Virologický ústav SAV, Bratislava) za príspevok „*Anaplasma phagocytophilum* and other tick-borne bacteria in wild animals in western Slovakia“

Oceneným srdečne BLAHOŽELÁME a prajeme veľa úspechov do ďalších rokov vedeckého bádania na poli parazitológie.

Zuzana Vasilková

Správa o hospodárení SPS pri SAV v roku 2012

PRÍJMY

Počiatkový stav k 1.1.2011	1.646,19 Eur	z toho BÚ: 287,67 Eur Dot: 28,80 Eur RF: 1.329,72 Eur
Členské príspevky	582,50 Eur	
Príspevky (Odborný seminár SPS)	700,00 Eur	
Ostatné príjmy (bankové úroky)	6,12 Eur	
Príjmy celkom	2.934,81 Eur	

VÝDAVKY

	Celkom	z toho Dotácia RVS
Členský príspevok (RSVS, EFP 2011, 2012)	143,00 Eur	
Služby (Odborný seminár SPS)	809,70 Eur	
Prevádzková réžia (poštové známky, bankové poplatky)	171,80 Eur	
OON (ekonomická agenda, poistné DoVP)	553,00 Eur	
Nákup materiálu (Odborný seminár)	116,75 Eur	
Výdavky celkom	1.794,25 Eur	

Zostatok finančných prostriedkov k 31.12.2012: 1.340,72 Eur

Z toho:	Bežný účet	147,97 Eur
	Dotácie	9,55 Eur
	Rezervný fond	794,79 Eur
	Pokladňa	388,41 Eur

Vypracovala: Ing. Ludmila Lapšanská
V Košiciach, 14.1.2013

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM

Zoznam doktorandov - akademický rok 2011/2012

MENO DOKTORANDA	ROČNÍK/FORMA ŠTÚDIA	ŠTUDIJNÝ ODBOR	UNIVERZITA	TÉMA DIZERTAČNEJ PRÁCE	ŠKOLIACE PRACOVISKO	MENO ŠKOLITEĽA
*Mgr. Jana Verebová Pavlinová	4. / ext	4.2.4 Zoológia	PrF UK Bratislava	Vplyv parazitóz na poruchy gravidity a systémové ochorenia u ľudí	PaÚ SAV, Košice	MUDr. Jana Kinčeková, PhD.
*Mgr. Marianna Reblánová	4. / int	4.2.4 Zoológia	PrF UK Bratislava	Karyosystematika motolíc čeľadi Fasciolidae a Echinostomatidae (Trematoda), fylogeneticky blízkych parazitov ľudí, prežúvavcov a vtákov	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Marta Špakulová, DrSc
*Mgr. Tímea Brázová Barciová	4. / int	4.2.4 Zoológia	PrF UK Bratislava	Parazity rýb v úlohe indikátorov environmentálneho znečistenia	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Vladimíra Hanzelová, DrSc.
*Mgr. Petra Rudohradská	4. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Epidemiologické riziká šírenia sa helmintóz v sídlach s nízkym hygienickým štandardom	PaÚ SAV, Košice	Prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.
*MVDr. Michaela Dolinská	4. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	In vitro detekcia rezistencie u parazitov oviec rezistentných na ivermektínové antihelmintiká	PaÚ SAV, Košice	MVDr. Marián Várady, DrSc.
Mgr. Peter Šalamún	3. / int	4.2.4 Zoológia	PrF UK Bratislava	Spoločenstvá pôdných nematod vo vybraných emisie zaťažených lokalitách Slovenska	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Vladimíra Hanzelová, DrSc.
MVDr. Andrea Čobádiová	3. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Epizootologické aspekty neosporózy na Slovensku v podmienkach globálnych zmien	PaÚ SAV, Košice	Ing. Katarína Reiterová, DrSc.
Mgr. Ivana Guľová Hviščová	3. / int (MD)	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Štruktúra a dynamika prírodného ohniska nákaz prenášaných parazitickými článkonožcami v urbánnom prostredí Slovenska v podmienkach klimatických zmien	PaÚ SAV, Košice	Doc. MVDr. Branislav Petko, DrSc.
Mgr. Eva Bocková	3. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Druhovú skladbu komárov (Diptera: Culicidae) vektorov patogénnych agens vo vybraných ekosystémoch východného Slovenska vo vzťahu k meniacej sa klíme	UVLF, Košice	Doc. MVDr. Alica Kočišová, PhD.
MVDr. Zlatica Sulínová	3. / int. (MD)	7.4.2 Verejné zdravotníctvo	UPJŠ LF, Košice	Štúdium vybraných intracelulárnych patogénov (chlamýdií a mikrosporídií) vo vzťahu k ochoreniam ľudí a zvierat	UPJŠ LF, Košice	Prof. MVDr. Lýdia Čisláková, CSc.
MVDr. Ľubica Zákutná	3. / int.	7.4.2 Verejné zdravotníctvo	UPJŠ LF, Košice	Vplyv sociálnych a environmentálnych faktorov na výskyt zoonóz	UPJŠ LF, Košice	Prof. MUDr. Erik Dorko, CSc.
MVDr. Marta Jalčová	2. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Imunomodulačný vplyv parazita a ťažkých kovov na hostiteľský organizmus	PaÚ SAV, Košice	MVDr. Emília Dvorožňáková, PhD.
Mgr. Božena Haklová	2. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Ekológia a molekulárna taxonómia parazitov plazov	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Viktória Majláthová, PhD.
MVDr. Adriana Iglódyová	2. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Cirkulácia krvných filarióz mäsožravcov v ekologických podmienkach Slovenska	PaÚ SAV, Košice	MVDr. Martina Miterpáková, PhD.
Mgr. Lucia Pangráčová	2. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Ekológia kliešťov a ich hostiteľov v cirkulácii kliešťami prenášaných patogénov	PaÚ SAV, Košice	MVDr. Markéta Derdáková, PhD
MVDr. Adela Sarvašová	2. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Biodiverzita, kompetencia a epidemiologická úloha vybraných druhov krv cicajúcich dvojkrídlovcov východného Slovenska	UVLF, Košice	Doc. MVDr. Alica Kočišová, PhD.
Mgr. Emília Vendeliová	1. / int	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Vybrané aspekty regulácie parazito-hostiteľského vzťahu pri tkanivových helmintózach na molekulovej úrovni	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Gabriela Hrkčková, CSc.
Mgr. Ľudovít Kulcsár	1. / ext	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Pôvodcovia parazitoozónov v životnom prostredí mestských aglomerácií a ich detekcia pomocou PCR metód	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Ingrid Papajová, PhD.
Ing. Petronela Komorová	1. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Parazitofauna dravých vtákov Slovenska	UVLF, Košice	MVDr. Zuzana Hurníková, PhD.
Mgr. Lenka Berthová	1. / int.	4.2.7 Mikrobiológia	PrF UK Bratislava	Variabilita rickettsií a iných patogénov vo vybraných vektoroch a hostiteľoch	VÚ SAV Bratislava	Mgr. Eva Špitalská, PhD.
Mgr. Zuzana Svitáľková	1. / int.	4.2.5 Zoológia	PrF UK Bratislava	Cirkulácia kliešťami prenášaných mikroorganizmov medzi vektormi a hlodavcami v lesnom ekosystéme v Malých Karpatoch	ÚZ SAV Bratislava	RNDr. Mária Kazimírová, CSc.
Mgr. Mária Garajová	1. / int.	4.2.5 Zoológia	PrF UK Bratislava	Morfológia a ultraštruktúra izolátov rodu <i>Acanthamoeba</i> a ich senzitivita na potencionálne antiprotozoiká	PrF UK Bratislava	Doc. RND. František Ondriska, PhD.

**Zoznam doktorandov prijatých do 1. ročníka doktorandského štúdia
v akademickom roku 2012/2013**

MENO DOKTORANDA	ROČNÍK/ FORMA ŠTÚDIA	ŠTUDIJNÝ ODBOR	UNIVERZITA	TÉMA DIZERTAČNEJ PRÁCE	ŠKOLIACE PRACOVISKO	MENO ŠKOLITEĽA
Mgr. Tatiana Brúderová	1. / int.	4.2.5 Zoológia	PrF UK Bratislava	Taxonómia muškovitých (Diptera, Simuliidae)	PrF UK Bratislava	Doc. RNDr. Ján Kodada, CSc.
MVDr. Lýdia Hermanovská	1. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Vplyv probiotík a imunomodulačných látok na parazitárne infekcie	PaÚ SAV	MVDr. Emília Dvorožňáková, PhD.
MVDr. Tomáš Molčányi	1. / ext.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Epidemiológia a epizootológia vektormi prenášaných nákaz vo vojenských výcvikových priestoroch Slovenskej republiky	PaÚ SAV, Košice	RNDr. Viktória Majláthová, PhD.
Mgr. Elena Školníková	1. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Inovačné prístupy k udržateľnej kontrole parazitických nematódov u malých prežúvavcov	PaÚ SAV, Košice	MVDr. Marián Váradý, DrSc.
MUDr. Eva Mattová	1. / ext.	Infekčné lekárstvo	UPJŠ LF, Košice	Vektormi prenášané ochorenia u ľudí s pozitívnou epidemiologickou anamnézou vo vybraných regiónoch Slovenska	UPJŠ LF, Košice	Prof. MUDr. Ivan Schréter, CSc.

Legenda:

PrF UK - Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského

UVLF - Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie

UPJŠ LF - Lekárska fakulta Univerzity P.J. Šafárika

PaÚ SAV - Parazitologický ústav Slovenskej akadémie vied

VÚ SAV - Virologický ústav Slovenskej akadémie vied

ÚZ SAV - Ústav zoológie Slovenskej akadémie vied

int, ext - interná, externá forma štúdia

* - študenti úspešne ukončili doktorandské štúdium v auguste 2012

Ivica Hromadová
Martina Miterpáková

AKTIVITY ČLENOV SPS PRI SAV V ROKU 2012

Študentská vedecká konferencia ŠVOČ 2012, UVLF, Košice

Dňa 25. apríla 2012 sa pod záštitou rektora Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach konal 55. ročník Študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ. Odborným garantom podujatia s medzinárodnou účasťou, na ktorom bolo prezentovaných 55 prác, bola doc. MVDr. Mária Goldová, PhD. Podujatie slávnostne zahájila prof. MVDr. Janka Mojžišová, PhD., prorektorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. Práce hodnotili odborné komisie zostavené z pedagogických a vedeckých pracovníkov.

Rokovania 55. ročníka Študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ prebehli v piatich sekciách: farmaceutickej a predklinickej, klinickej, sekcii hygieny potravín a prostredia a dvoch sekciách mladých vedeckých pracovníkov – študentov doktorandského štúdia. Prvé tri hlavné ceny v každej sekcii udelil rektor UVLF v Košiciach prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD. a ďalšími cenami prispeli štedrý sponzori. V rámci jednotlivých sekcií odznali aj príspevky s parazitologickou tematikou, niektorí ich autori boli aj ocenení.

Cenu rektora za 1. miesto v sekcii Hygiena potravín a prostredia získal **Karol Bayer**, 6. ročník ŠP VVL, UVLF v Košiciach, ktorý vypracoval tému „KRYPTOSPORIDIÓZA V CHOVOCH GEKONČÍKOV NOČNÝCH (*EUBLEPHARIS MACULARIUS*) NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE“.

V kategórii mladých vedeckých pracovníkov bodovali dokonca dve parazitologičky: **Emília Vendelová** z Parazitologického ústavu SAV bola za svoju prácu „IMUNOMODULÁCIA ZÁPALU V PERITONEÁLNEJ DUTINE A PEČENI MYŠÍ S INFEKCIU CESTÓDOM *MESOCESTOIDES VOGAE* PO LIEČBE ANTIHELMINTIKOM PRAZIQUANTELOM V KOMBINÁCII S FLAVONOIDOM“ odmenená prvou cenou a na druhom mieste sa umiestnila **Adela Sarvašová** z UVLF v Košiciach za príspevok „PAKOMÁRIKY – POTENCIÁLNE VEKTORY FILÁRIÍ VOLNE ŽIJÚCICH PREŽÚVAVCOV“.

X. české a slovenské parazitologické dni, Brno, ČR

V poslednom májovom týždni tohto roka sa stretli parazitológovia zo srdca Európy na tradičnom, už desiatom ročníku Českých a slovenských parazitologických dní. Organizátori z Českej parazitologickej spoločnosti, v réžii Ivy Příkrylovej (MU, Brno), vybrali za dejisko tohto podujatia Hotel Myslivnu v pôvabnej prírode mestského lesoparku s nezabudnuteľnou vyhládkou na celé Brno.

Bohatý vedecký program konferencie bol rozčlenený na 12 sekcií so širokým záberom. Osem pozvaných prednášok

Víťazom blahoželáme a dúfame, že naše rady sa budú rozrastať o ďalších mladých aktívnych parazitológov.

Zuzana Hurníková

v podaní špičkových odborníkov poskytlo prehľad o najnovších výsledkoch a trendoch v parazitologickom výskume. Prof. Petr Horák (UK Praha) odštartoval sekciu Vtáčie schistozómy a vo svojej prednáške ponúkol súčasný pohľad na prenos a šírenie sa vtáčích schistozóm, detailnejšie poznatky o patogénnom a imunogénnom pôsobení trichobilharzií a ich molekulovú charakteristiku odprezentovali jeho kolegovia z Karlovej univerzity v Prahe. V sekcii Parazity poikilothermných stavovcov, venovanej pre-

važne parazitom rýb, určite zaujala prednáška našej PhD. študentky, Dr. Boženy Haklovej (PaÚ SAV) o krvných parazitoch detegovaných v plazoch pochádzajúcich z európskeho, afrického a ázijskeho kontinentu. Prof. Libuša Kolářová (UK Praha) v pozvanej prednáške v sekcii Helmintológia opísala skúsenosti svojho pracoviska s diagnostikovaním tkanivových helmintóz u pacientov chorých na toxokarózu, schistozomózu, trichinelózu, cysticerkózu, cystickú a alveolárnu echinokokózu a prvé prípady humánnej dirofilariózy v Českej republike. Dokto-

pacientov korelovali s klinickými príznakmi ochorenia a s vnímavosťou na terapiu. Slovenské farbil hájil aj Dr. Vojtech Boldiš (HPL s.r.o. Bratislava), ktorý sa venuje diagnostike *Pneumocystis jiroveci* – pato-génemu mikroorganizmu, zodpovedného za pneu-mocystovú pneumóniu u imunosuprimovaných osôb (onkologickí pacienti, HIV, atď.). Z toho istého pracoviska doc. František Ondriska (HPL s.r.o. Bratislava) zhrnul vo svojej prednáške 5-ročné skúsenosti s preventívnym programom kongenitálnej toxoplazmózy. Po počiatočných prekážkach

randka Dr. Tímea Brázová (PaÚ SAV) upozornila vo svojej prednáške na neobvykle vysoký výskyt morfológických anomálií u *Proteocephalus percae* - pásomnice ostrieža v ťažkými kovmi zaťaženej vodnej nádrži Ružín. Prof. Libuša Kolářová vo svojej druhej pozvanej prednáške v rámci sekcii Ektoparazity poukázala na užitočnosť krvcicajúceho hmyzu, ktorého sliny obsahujú celú škálu antikoagulačných a imunomodulačných molekúl s veľkým potenciálom pre využitie pri liečbe rôznych ochorení. V tejto sekcii vystúpili aj dve doktorandky z Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Dr. Adela Sarvašová (UVLF Košice) sledovala vplyv klimatických faktorov na abundanciu a sezónnu dynamiku vybraných pakomárikov z rodu *Culicoides* v chovoch hovädzieho dobytku. Dr. Eva Bocková (UVLF Košice) sa venovala druhovej skladbe a sezónnej dynamike lariev komárov v Košickej kotline. Naše pracovisko reprezentovala Dr. Hrčková (PaÚ SAV) v sekcii Humánna parazitológia v praxi a v rámci pozvanej prednášky uviedla aplikáciu výsledkov laboratórnych štúdií pri špecifickej diagnostike pacientov s toxokarózu, trichinelózou a alveolárnou echinokokózou. V experimentoch porovnávali štádiovo a druhovo špecifickú expresiu parazitárnych antigénov v korelácii s histopatologickými zmenami v tkanivách a s inými imunologickými parametrami. Výsledky u humánnych

a nedostatkoch program prináša prvotné úspechy s rastúcim počtom odhalených toxoplazmových primoinfekcií v tehotenstve, čo umožňuje včasnú terapiu eliminovať infekciu plodu, resp. redukovať následky kongenitálnej toxoplazmózy. V sekcii Leišmánie a ich vektory zaujala svojím podaním pozvaná prednáška Dr. Jarmila Klieščíkovej (UK Praha), ktorá oboznámila prítomných s prácou lekárov bez hraníc v Etiópii, ktorá spočíva v diagnostike, terapii a edukácii miestneho obyvateľstva o rizikách nákazy Kala-Azar (viscerálnej leišmaniózy). V rámci sekcii Veterinárna parazitológia vystúpila s pozvanou prednáškou Ing. Katarína Reiterová (PaÚ SAV), v ktorej odprezentovala epizootologické aspekty neosporózy u hospodárskych zvierat (hovädzí dobytok, ovce, kozy) na území Slovenska. Jej doktorandka Dr. Andrea Čobádiová (PaÚ SAV) predniesla výsledky prieskumu výskytu neosporózy a toxoplazmózy u diviacej zveri s cieľom odhaliť cirkuláciu týchto protozoárnych parazitov v syl-vatickom cykle. Doktorandka Dr. Adriana Iglódyová (PaÚ SAV) prezentovala výsledky epizootologického prieskumu dirofilariózy psov na Slovensku, kde poukázala na nárast autochtónnych prípadov a ich šírenie sa z južných do severnejších okresov. Doktorandka Dr. Michaela Dolinská (PaÚ SAV) upozornila na stav v chovoch oviec na Slovensku, kde zistila nástup rezistencie

gastrointestinálnych parazitov voči avermektínu, anti-helmintika zo skupiny makrocyclických laktónov. V sekcii Prostredie, vektory, rezervoáre predniesla pozvanú prednášku Dr. Ingrid Papajová (PaÚ SAV), v ktorej navrhla možnosti devitalizácie parazitárnych zárodkov v exkrementoch zvierat formou kompostovania. PhD. študentka Dr. Lucia Pangráčová (PaÚ SAV) sledovala úlohu drobných cicavcov ako rezervoárov v cirkulácii kliešťami (*Ixodes ricinus* a *I. trianguliceps*) prenášaných patogénov *Anaplasma phagocytophilum* a *Neoehrlichia mikurensis*, kde potvrdila dva oddelené enzootické cykly. Dr. Elena Kocianová (VÚ SAV) skúmala, či roztoče z radu Mesostigmata, ktoré parazitujú na hľodavcoch a vtákoch, môžu byť vektormi rickettsií. Sekcia Parazitické protisty bola doménou českých kolegov, ktorí sa venujú druhovej variabilite a diverzite kryptosporidií a fylogenetickým vzťahom v Apicomplexa. Prof. Július Lukeš otvoril sekcii Experimentálna parazitológia pozvanou prednáškou o editovaní transkriptu mitochondriálnej RNA u trypanozóm pomocou komplexu proteínov s cieľom zoznámiť poslucháčov s týmto zložitým a jedinečným procesom, ktorý je sľubnou cestou pre vývoj nových liečiv proti trypanozomiázam a leišmaniázam. Dr. Markéta Derdákova (PaÚ SAV a ÚZ SAV) predniesla výsledky 10-ročného výskumu genetickej variability *Borrelia burgdorferi* s.l. v *Ixodes ricinus* na Slovensku. V sekcii Imunológia, toxikológia, terapia PhD. študentka Dr. Emília Vendelová (PaÚ SAV)

Celkovo odznelo na konferencii 64 prednášok a prezentovaných bolo 45 posterov. Do študentskej súťaže bolo prihlásených 21 prednášok a 16 posterov. Najúspešnejším súťažiacim bol ruský študent Andrej Diakin z Brna, ktorý sa venuje fylogenetickému štúdiu rodov *Eleutheroschizon* a *Siedleckia* (Apicomplexa) z morských nestavovcov. Na druhom mieste skončila Michaela Vlková z Prahy, ktorá sledovala špecifickú humorálnu imunitnú odpoveď psov opakovane poštípaných *Phlebotomus perniciosus*. Trojicu najlepších uzavrela Janka Melicherová z Brna sprácou zaoberajúcou sa životným cyklom *Cryptosporidium muris* u hľodavcov s rôznym imunostatusom. Za vedecky aktuálny a najpôsobivejší poster bola vybraná práca indického študenta z Českých Budějovic Anirbana Asha o diverzite parazitov sladkovodných rýb Indie.

Okrem vedeckého programu boli pripravené aj spoločenské akcie počas dvoch večerov s bohatou ponukou dobrôt pre maškrtné jazýčky, dobrým moravským vínom a živou muzikou. História i súčasný moderný život mohli okúsiť účastníci na výlete do lednicko-valtického areálu s návštevou zámku Lednice alebo na prehliadke mesta Brno s návštevou brnenského podzemia. Tieto podujatia umožňujú osobné i neformálne rozhovory, nové inšpirácie do ďalšej vedeckej práce. Za príjemné zážitky, srdečnú a pohostinnú atmosféru patrí naša vďaka organizátorom a sponzorom. Veríme, že aj nasledujúce stretnutie o dva

Prevzatie putovnej valašky od úspešných organizátorov tohto ročníka organizátorovi budúcich XI. slovenských a českých parazitologických dní - Slovenskej parazitologickej spoločnosti
(vľavo RNDr. Elena Kocianová, DrSc.; vpravo RNDr. Iva Příkrylová, PhD.)

popísala imunitnú odpoveď myší v peritoneálnej dutine po infekcii tetrathyridiami *Mesocestoides vogae* cez dynamiku zápalových buniek, makrofágov a Th1/Th2 cytokínovú expresiu a funkciu alternatívnych makrofágov.

roky na slovenskej strane poskytnú krásne prostredie, nové podnety a chuť do ďalšieho výskumu parazitov – najrafinovanejších organizmov na Zemi.

Emília Dvorožňaková

Z histórie Českých a slovenských parazitologických dní – za slovenskú a trochu aj českú stranu (1994 – 2012)

Prvá konferencia Slovenské a české parazitologické dni sa po rozdelení Česko-slovenskej federatívnej republiky konala takmer symbolicky v tesnej blízkosti spoločnej štátnej hranice v Starej Myjave v dňoch 8. – 10. 6. 1994. Organizovaním konferencie sa podujal za Slovenskú parazitologickú spoločnosť Dr. František Ondříška a záštitu nad celým podujatím prevzal primátor Mesta Myjava, ktorý

sa o dianie konferencie živo zaujímal. Zúčastnilo sa 75 parazitológov z Českej a Slovenskej republiky. V programe, ktorý bol rozdelený do niekoľkých tématických okruhov odznelo 58 referátov. Prvýkrát bol na týchto konferenciách vyskúšaný model, keď každú sekciu zahájila úvodná prednáška. Ako ukázala budúcnosť táto organizácia odborných programov sa osvedčila. V rámci spoločenskej časti sa

účastníci oboznámili s myjavským regiónom, zapísali sa do pamätnej kroniky mesta Myjava, navštívili múzeum 1. SNR, mohyly gen. M. R. Štefánika na Bradle i jeho múzeum v Košariskách. Účastníci konferencie sa dohodli na dvojročných intervaloch parazitologických dní, ktoré sa budú konať striedavo v oboch republikách. V roku 1994 sme, žiaľ, zaregistrovali aj dve smutné udalosti. Zomreli dvaja naši kolegovia parazitológovia: RNDr. Jela Škračiková, CSc., ktorá bola prihlásená na konferenciu v Starej Myjave, no pre ťažkú chorobu sa jej už nezúčastnila. RNDr. Pavel Palíčka, CSc. sa na konferencii zúčastnil, no navždy nás opustil v jeseni toho roku.

O dva roky sa konali **II. České a slovenské parazitologické dni** v Měříně na Slapskej priehrade (poriadal K. Zitek, ale nie som si celkom istý).

V dňoch 9. – 11. 6. 1998 sa konal **III. ročník** Slovenských a českých parazitologických dní na Táloch v hoteli Partizán. Podujatie organizoval RNDr. Tomislav Baniat. Zúčastnilo sa

ho vyše 100 odborníkov z oboch republík a odoznelo 68 referátov. Okrem odbornej časti sa mohli účastníci konferencie realizovať v turistike, niektorí relaxovali pri

športe (tenis). Veľký úspech zožalo spoločenské posedenie pri ľudovej hudbe v kolibe v blízkosti hotela.

IV. ročník sa uskutočnil v Srní 22. – 26. 5. 2000 (K. Fajfrlík).

V. ročník sa konal v Starej Lesnej hoteli Academia v dňoch 28. 5. – 31. 5. 2002. Podujatie, ktoré zorganizovali kolegovia z PAÚ SAV Košice (Dr. Hromadová a kol.) bolo obohatené okrem tradičných účastníkov zo Slovenskej a Českej republiky aj z Anglicka (prof. Arme) i niekoľko hostí z Poľska. Jednanie bolo rozdelené do 8. sekcií, ktoré zahajovali úvodné prednášky. Bolo odprezentovaných 49 ústnych a 37 posterových prezentácií. Konferencia bola rozšírená o sekciu pre praktických veterinárnych lekárov, na ktorej participovala Komora veterinárnych lekárov SR. V tejto sekcii bolo odprezentovaných 7 referátov.

Tradícia spoločných parazitologických sympózií pokračovala v Ostravici, kde sa v dňoch 18. – 21. mája 2004 konal **VI. ročník** Českých a slovenských parazitologických dní. Boli svojím spôsobom jubilejné a tak trochu aj symbolické. Jubilejné v tom, že sa konali 10 rokov od prvých spoločných parazitologických dní, poriadaných v roku 1994 na Starej Myjave. Nemožno si nevšimnúť, že obe podujatia boli situované do Moravsko-slovenského pomedzia, pričom prvé sa konali tesne po vzniku hraničných bariér medzi oboma republikami a posledné v čase ich rušenia, čo ja osobne vnímam ako symboliku pretrvávajúcej vzájomnosti minimálne oboch parazitologických spoločností. Dr. Fránková volila výber miesta konferencie veľmi šťastne, hotel Montér zasadený do krásneho prostredia Moravsko-sliezskych Beskyd priamo na úpätí Lysej hory poskytol účastníkom nevšedný pobyt plný odborných i spoločenských zážitkov. Mimoriadne bohatej odbornej náplni predchádzalo už v pondelok 17. 5. 2004 sympóziu o lymfkej borelióze. Parazitologická konferencia bola zahájená v utorok 18. 5. 2004 a okrem jednaní podľa tématických oblastí bol tento ročník obohatený o nový prvok, ktorým bola prezentácia ústavov a katedier, ktorých náplňou je problematika parazitológie. Samotný odborný program bol rozdelený do 7 sekcií, každá sekcia bola zahájená úvodnou prednáškou. Odznelo 57 prednášok a 20 posterových prezentácií. Na vysokej úrovni bol spoločenský program konferencie. Niektorí účastníci si prišli na svoje v turistickom výstupe na Lysú horu, iní v tom čase obohacovali svoje vedomosti o tajomstvách výroby zlatého moku v Nošovickom pivovare s neopakovateľnými senzorickými dojmami z jeho degustácie. Vysoko hodnotím organizáciu večerných častí spoločenského programu. Hlbokým zážitkom bolo, vystúpenie hudobnej skupiny s majstrovským výkonom v hre na trambetu nášho kolegu a priateľa Dr. Zdeňka Doležila (z tejto

konferencie som písal správu, preto som si dovoľil vytriahnuť niekoľko mojich poznatkov).

VII. ročník Slovenských a českých parazitologických dní sa konal v Modre – Harmónii, doškoľovacom zariadení

Slovenskej zdravotníckej univerzity v dňoch 23. – 27. 5. 2006. Organizácie sa opakovane ujal dr. F. Ondriska. Zúčastnilo sa ho vyše 130 parazitológov z Česka a Slovenska. Program bol rozdelený do 7 sekcií, bolo odprezentovaných 58 prednášok a 42 posterov. Tak ako sa stalo zvykom, súčasťou konferencie bolo spoločné

zasadnutie výborov parazitologických spoločností. Organizátori pripravili pre účastníkov aj zaujímavý kultúrno-spoločenský program. Či to bola návšteva nádherného

kaštiela Červený kameň, posedenie spojené s opekaním prasiatka alebo spoločenský večer so živou hudbou a tancom.

VIII. České a Slovenské parazitologické dny usporiadal doc. Oleg Ditrich v Sezimovom Ústí. Podujatie sa konalo 19. – 23. 5. 2008 v hoteli MAS.

IX. Slovenské a české parazitologické dni sa konali 24. – 28. 5. 2010 v Liptovskom Jáne v Hoteli Sorea. Usporiadania sa podujali kolegovia z PAÚ Košice, (Dr. Várady a kol.).

obec bola v decembri 1993 zapísaná do zoznamu Svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO.

Odznelo 67 prednášok a bolo odprezentovaných 56 posterov. Súčasťou konferencie bola súťaž mladých parazitológov o najlepšiu prácu a spoločné zasadnutie výborov SPS a ČPS. Výber miesta konferencie ponúkal široké možnosti spoločenského vyžitia, vrátane turistiky návštevy bazéna s termálnou vodou. Spoločenskou súčasťou konferencie bol výlet do rázovitej dedinky Vlkolínec. Táto čisto drevená

X. České a slovenské parazitologické dni sa konali 28. 5. – 1. 6. 2012 v Brne v hoteli Myslivna (viď príspevok vyššie, pozn. redakcie).

František Ondriska
(Príspevok je prevzatý zo Zpráv ČPS, roč. 20, č. 2, 2012)

Rekapitulácia

I. ročník	1994	SR	Stará Myjava
II. ročník	1996	ČR	Měříň
III. ročník	1998	SR	Tále
IV. ročník	2000	ČR	Srní
V. ročník	2002	SR	Stará Lesná
VI. ročník	2004	ČR	Ostravice
VII. ročník	2006	SR	Modrá
VIII. ročník	2008	ČR	Sezimovo Ústí
IX. ročník	2010	SR	Liptovský Ján
X. ročník	2012	ČR	Brno

Tretie európske dirofiláriové dni (TEDD), Parma, Taliansko

V dňoch 21. a 22. júna 2012 sa talianske mesto Parma stalo hosťiteľom vedcov, praktických veterinárov aj humánných lekárov zaoberajúcich sa problematikou závažného parazitárneho ochorenia – dirofilariózy.

Miesto konania v poradí už tretích dirofiláriových dní bolo takmer symbolické, keďže Parma, a predovšetkým údolie rieky Pád, sa považujú za kolísku tohto parazita – prvýkrát ho tu zaznamenali už v roku 1626.

Tohtoročné podujatie si vzali pod patronát Prof. Laura Kramer z Parmskej univerzity a Prof. Claudio Genchi, zakladajúci člen a doterajší prezident Európskej spoločnosti pre dirofilariózu (EDiS). Vzhľadom na neustále a rýchlo prebiehajúce globálne zmeny, a to nielen klimatického charakteru, sa organizátori rozhodli podujatie venovať nielen dirofilarióze, aj ďalším filariózam a im príbuzným parazitom mäsožravcov (*Acanthocheilonea reconditum*, *Angiostrongylus vasorum* a *Aelurostrongylus abstrusus*).

Spolu bolo na konferencii prezentovaných 59 príspevkov, venovaných epidemiológii, imunológii, terapii a prevencii krvných filarióz mäsožravcov. Z 12 pozvaných prednášok najväčší záujem publika vzbudil príspevok Prof. Wieslawa Kozeka z univerzity v Portoriku, ktorý pútavým spôsobom zhrnul výsledky dlhoročných (predovšetkým vlastných) výskumov zameraných na vysvetlenie interakcie medzi druhom *Dirofilaria immitis* a jeho bakteriálnymi endosymbiontmi z rodu *Wolbachia*.

Úprimné uznanie patrilo aj skupine parazitológov z univerzity v juhotalianskom Bari. Prof. Domenico Otranto

poukázal na veľký význam iných filarióz, ktoré boli doteraz vedeckou komunitou zanedbávané, a to napriek svojmu zoonotickému potenciálu. Jeho kolegyňa Dr. Stefania Latrofa predniesla zaujímavý príspevok venovaný najnovším diagnostickým metódam vyvinutých pre druhovú a genotypovú diferenciaciu filárií. Dr. Emanuele Brianti z univerzity v Messine (Sicília, Taliansko) úspešne dostal do popredia záujmu filáriu s krkolomným názvom *Acanthocheilonea reconditum*, ktorá neoprávnene dlhé desaťročia zotrvala v tieni jej známejších príbuzných z rodu *Dirofilaria*.

So záujmom sa stretli aj početné epidemiologické výskumy z rôznych krajín Európy, pričom dôraz bol kladený na stredoeurópske a východoeurópske krajiny, kde v tejto problematike ešte stále existuje široký nepreskúmaný priestor. Štáty bývalého východného bloku zastupovali účastníci z Ruska, Chorvátska, Srbska, Maďarska a Slovenska. Bohužiaľ, chýbali kolegovia z našich susediacich krajín – z Česka, Poľska i Ukrajiny.

Farby Slovenska na tomto podujatí aktívne hájili tri pracovníčky Parazitologického ústavu SAV v Košiciach – MVDr. Zuzana Hurníková, PhD., MVDr. Martina Miterpáková, PhD. a doktorandka MVDr. Adrianna Iglódyová. Samostatnou časťou konferencie bolo „2. fórum firmy Bayer o Angiostrongylóze“ venované ďalšej aktuálnej parazitárnej nákaze mäsožravcov vyvolanej druhom *Angiostrongylus vasorum*. Tento parazit sa endemicky vyskytuje vo Francúzsku, Dánsku a Veľkej Británii, avšak,

2nd BAYER ANGIOSTRONGYLOSIS FORUM

including major parasitic lung diseases of dogs and cats

PARASITOLOGY IS OUR PASSION

BAYER

advocate®

Advocate® for dogs contains 10% imidacprid and 25% moxidectin. Advocate® for cats contains 10% imidacprid and 1.0% moxidectin. ©Bayer Animal Health GmbH. Marketing Authorization Holder: Bayer Animal Health GmbH, 51368 Leverkusen, Germany, www.advocate-lipon.com, www.astrohealth.bayerhealthcare.com

PARMA, ITALY, 22nd JUNE 2012

podobne ako dirofilarióza, vplyvom globálnych zmien sa začína šíriť do ďalších oblastí Európy.

Napriek krátkosti času a plne nabitému vedeckému programu, organizátori nezabudli účastníkom pripomenúť, že Parma ležiaca v regióne Emilia-Romagna nie je iba „kolískou dirofilariózy“ ale aj „údolím kulinárskych tradícií“ a pripravili pre nich tradičnú parmskú večeru umožňujúcu ochutnať všetko, čím sa toto mesto vo svete potravín preslávilo.

Martina Miterpáková

Spolupráca slovenských a bulharských parazitológov

V rámci dlhodobej medzinárodnej vedeckej spolupráce uzavretej medzi Parazitologickým ústavom SAV v Košiciach a Poľnohospodárskou univerzitou v Plovdive (Bulharsko), v súčasnosti finančne podporovanou projektom APVV SK-BG-0023-10 „Biodiverzita rýb a ich parazitov v ekosystémoch s významným ekologickým zaťažením na Slovensku a v Bulharsku“, sa v júni a septembri 2012 uskutočnili dva výmenné desaťdňové pobyty vedcov oboch inštitúcií.

Zameraním bilaterálneho projektu je výskum biodiverzity rýb a parazitov rýb v ekosystémoch medzinárodného významu zaťažených rôznym druhom znečistenia na území Slovenska a Bulharska. Zvláštna pozornosť sa venuje endemickým, prípadne inváznym druhom rýb a ich parazitom. V oboch krajinách sa predpokladajú objavy nových druhov

a RNDr. Ľudmila Turčeková, CSc.) do Bulharska. Už tradične bola zameraná na zber taxonomicky zaujímavého biologického materiálu rýb z rieky Ardy vo východnej časti pohoria Rodopy. Táto časť pohoria patrí medzi najkrajšie prírodné a turisticky atraktívne oblasti Bulharska. Pre bohatú druhovú diverzitu s výskytom endemických a unikátnych taxónov bolo údolie rieky Ardy označené ako oblasť značného ekologického významu a následne bolo zaradené do sústavy chránených území členských krajín Európskej únie „Natura 2000“. Napriek tomu tento ekosystém patrí medzi vodné lokality najviac znečistené banskou činnosťou (ťažkými kovmi) v Bulharsku s negatívnym dopadom na všetky komponenty vodnej fauny. Pri návšteve tejto lokality sme sa zamerali hlavne na odlov

Pohľady na rieku Arda vo východnej časti pohoria Rodopy

parazitov, ktoré budú charakterizované tradičnými morfológickými a molekulárno-biologickými metódami.

V júni 2012 sa uskutočnila prvá pracovná cesta slovenských riešiteľov projektu (RNDr. Vladimíra Hanzelová, DrSc.

podustvy macedónskej (*Vimba melanops*), u ktorej predpokladáme výskyt nového, doposiaľ neopísaného druhu nečlánkovanej pásomnice. Získali sme hodnotný materiál týchto pásomnic, ktoré sme morfológicky

Jazero Srebarna

a geneticky spracovali počas pobytu bulharských kolegov na Slovensku v septembri 2012.

Druhou navštívenou lokalitou bola prírodná rezervácia Srebarna, nachádzajúca sa na severovýchode Bulharska. Na tomto nevelkom chránenom území žije približne sto rôznych druhov vtákov, z ktorých mnohé sú chránené. Rezervácia Srebarna patrí k najvýznamnejším prírodným

Jazero, ako aj priľahlý tok rieky Dunaj sú nedostatočne parazitologicky preskúmané. Preliminárne výsledky vyšetrovaní rýb tohto ekosystému ukázali prekvapivo chudobné spektrum parazitických druhov s dominanciou akantocelov druhu *Pomphorhynchus tereticollis*. Tento druh háčikohlavca bol však zistený u viacerých, zriedkavo sa vyskytujú-

Práca v teréne

pamiatkam Bulharska a v roku 1983 bola zaradená na zoznam svetového dedičstva UNESCO a patrí tiež medzi lokality medzinárodného významu tzv. Ramsarské lokality. V rezervácii sa nachádza sladkovodné eutrofické jazero rovnakého názvu (Srebarna), prepojené umelým kanálom s riekou Dunaj, v ktorom žije 26 druhov rýb.

cich hostiteľských rýb, ktoré budú ďalej detailnejšie skúmané v laboratóriách Oddelenia systematiky Parazitologického ústavu SAV. Príčina veľmi nízkej diverzity parazitov rýb tejto oblasti bude taktiež predmetom nášho ďalšieho skúmania.

V blízkosti jazera má Bulharská akadémia vied terénne laboratórium, ktoré poskytuje pomerne dobré podmienky na terénnu prácu (pitvy rýb, izolácia parazitov mikroskopicky, ich fotodokumentácia). Aj my sme komfort tohto laboratória počas nášho pobytu v rezervácii Srebarna na niekoľko dní využili.

Okrem pracovných povinností sme pri ceste do pracovných lokalít v Bulharsku navštívili aj viaceré historické miesta a archeologické pamiatky dokumentujúce prítomnosť starobylých Trákov na tomto území. Nechýbala tradičná bulharská pohostinnosť a špeciality bulharskej kuchyne, ktorým sa len ťažko dalo odolať.

Ľudmila Turčeková
Vladimíra Hanzelová

Training School, Madrid, Španielsko

Tak ako po minulé roky, aj tohto roku som mala možnosť participovať na 3. ročníku tzv. Training School, ktorý sa konal v Španielsku v Madride. Zaujímavou zhodou okolností sa tento kurz konal v čase, keď Španielsko vyhralo titul majstrov Európy vo futbale, takže nemusím pripomínať, do akej úžasnej atmosféry plnej osláv som vkočila. Na kurze sa zišli účastníci z rôznych krajín sveta – A. Bosco, G. Desio a A. Libera Gazzonis z Talianska; L. Silva z Portugalska; A. Aissa a H. Akkari z Tuniska; M. Barreal zo Španielska; M. Bindea a Z. Kalmar z Rumunska; G. Kaceli z Albánska; A. López González z Kanárskych ostrovov; H. Muklada z Izraela; I. Stadiene z Litvy; H. Sultan Yalinkilinc a E. Dikilikaya z Turecka a M. Pena Espinosa, ktorý reprezentoval Dánsko.

Tento kurz organizoval Dr. Ignacio Ferre Pérez na Universidad Complutense, Facultad de Veterinaria spolu s ďalšími pedagógmi a zároveň kapacitami v odbore Parazitológia ako Hervé Hoste z Francúzska, Antonio Ruiz z Las Palmas, Irene M. Harvey z Veľkej Británie a Smaragda Sotiraki z Grécka, ktorá je zároveň hlavnou ambasádorkou celého projektu COST CAPARA. Javier Moreno-Gonzalo, Celia Arroyo-López, Fotini Manolaraki a Tasos Saratsis vypomáhali pri laboratórnych prácach.

Kurz je určený predovšetkým PhD študentom a mladým vedeckým pracovníkom. Cieľom tohto kurzu bolo naučiť mladých vedcov vyhodnocovať *in vivo* a *in vitro* testy, ktoré slúžia na testovanie bioaktívnych zložiek rastlín a ich antihelmintického účinku u malých prežúvavcov; poskytnúť aktualizáciu používania bioaktívnych rastlín voči parazitom u malých prežúvavcov; vysvetliť rozličné experimentálne návrhy testovania bioaktívnych rastlín a naučiť nás pracovať s *in vitro* testami a interpretovať tieto výsledky, ktoré sa vykonávali s vajíčkami, larvami a adultnými štádiami gastrointestinálnych parazitov. Veľkým benefitom tohto kurzu bolo prepojenie teórie s praktickými skúsenosťami v laboratóriu.

Vo všeobecnosti možno povedať, že praktická zahŕňali *in vitro* testovanie antihelmintickej účinnosti extraktov z rastlín šedivníka (čelad' Ericaceae) a vičenca (čelad' Fabaceae) voči vajíčkam, larvám a adultom parazitov *Trichostrongylus colubriformis* a *Haemonchus contortus*. Kurz taktiež zahrnul testovanie rastlín s antiprotozoálnym účinkom.

Prvý deň kurzu začal predstavovaním organizátorov, pričom sme mali tú česť zviať sa aj s rektorom tamojšej univerzity, ktorý sa prišiel zoznámiť s účastníkmi kurzu a zapriať nám pekný pobyt na tejto univerzite. Viacerí účastníci tohto kurzu vrátane mojej osoby sme sa už poznali z predchádzajúcich stretnutí, takže základné informácie o participantoch nám boli známe. Avšak potešili sme sa aj novým členom CAPARA skupiny. Po vzájomnom zoznámení sme sa začali venovať pracovnému procesu a presunuli sme sa do pitevne, kde nás na pitevnom stole čakala usmrtená koza, nad ktorou sa už skláňal hlavný veterinárny patológ a s veľkou vervou sa pustil do pitvania, kde cieľom bolo získať gastrointestinálny trakt, v ktorom sa nachádzali gastrointestinálne nematódy. Popri tom sme si poniekorí zopakovali vedomosti z anatómie, ktoré sme získali na našich „alma mater“. Gastrointestinálny trakt už však pripadol našim zručnostiam. Z črevného obsahu sme manuálne zozbierali adultov nematódov (interne sme si to

nazvali „fishing“), preniesli sme ich do fyziologického adultov a testu liahnutia vajčiek. Tento deň sme zavřili spoločným posedením v miestnom „pube“ so sendvičmi a akciovým španielskym pivom.

Spomínanými testami sme sa zaoberali aj na ďalší deň, ktorý začal pre zmenu pitvou capa a zozbieraním parazitov zo získaného gastrointestinálneho traktu. Okrem pitvy bol tento deň v znamení testovania účinku rastlín proti kokciáciám. Po ukončení laboratórnych prác sme sa už nevedeli dočkať návštevy známeho monumentálneho kolosu - štadiónu Real Madrid a tento deň sme ukončili prechádzkou po pamätihodnostiach večerného Madridu.

Tretí deň sme sumarizovali výsledky z predchádzajúcich dní a vykonávali ďalší z *in vitro* testov - test inhibície zvliekania lariiev. Pred samotným vykonaním testu nás učili rozoznávať zvlčené larvy a larvy s obalom, čo je dôležité pri odčítaní daného testu. Po úspešnom absolvovaní všetkých testov sme sa všetci vybrali na spoločnú tradičnú večeru do miestnej reštaurácie, kde sa podávala známa paella ako pre vegetariánov, tak aj pre mäsožravcov a dezertné víno so sušeným ovocím.

roztoku a následne podrobili *in vitro* testu inhibície motility. Posledný deň patril diskusií o možných problémoch pri vykonávaní a odčítavaní testov, ako aj o tom, čo by malo byť predmetom vzdelávania pri budúcom stretnutí. Nápadov bolo veľa, výsledok zatiaľ neznámy, tak ako aj krajina, v ktorej sa bude konať ďalšie vzdelávanie študentov.

Tieto kurzy sú zamerané na získanie nových poznatkov z oblasti parazitológie hlavne u malých prežúvavcov - oviec a kôz, ale aj na získanie nových kontaktov, či upevnenie už známych priateľstiev. Nie je nič krajšie, ako keď sa po roku opäť stretnete zoči voči so svojimi priateľmi z rôznych krajín, oprášite a zlepšite angličtinu, pochválite sa úspechmi, či požiadate o pomoc pri riešení vašich pracovných problémov. Z tohto dôvodu kurzy takéhoto rázu majú pre môj osobný a profesionálny rast veľký význam a každý rok s veľkým očakávaním sledujem svoju mailovú schránku ohľadne ďalšieho pozvania na stretnutie s priateľmi.

Michaela Dolinská

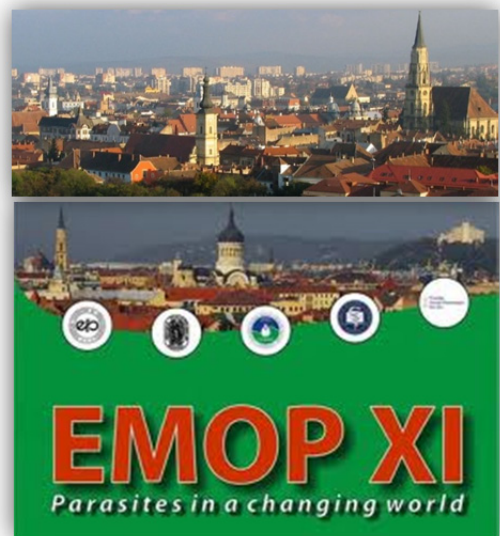
...a takto veselo nám bolo počas celého pobytu...

Európske parazitologické multikolokvium EMOP XI, Cluj-Napoca, Rumunsko

V starobyľom rumunskom meste Kluž (alebo aj Koložvár), hlavnom meste Transylvánie, sídla grófa Drakulu, sa 25. až 27. júla 2012 uskutočnilo stretnutie parazitológov z celého sveta - Európske parazitologické multikolokvium EMOP XI. Podujatie organizovala ako už tradične Európska federácia parazitológov v spolupráci s Rumunskou parazitologickou spoločnosťou, Univerzitou poľnohospodárskych vied a veterinárnej medicíny v Cluj-Napoca, Univerzitou medicíny a farmácie a Fundatia Scientia Parasitologica Pro Vita. Bohatý program konferencie sa orientoval na problémy parazitológie v súčasnom svete, ktorému dominujú významné zmeny všetkých aspektov života - sociálnych, ekonomických, vedeckých, technických atď. V rámci 26 sympózií a dvoch satelitných sympózií odzneli 2 plenárne prednášky, 107 pozvaných prednášok, 217 prednášok a bolo prezentovaných 215 posterov.

Poznatky, ktoré odzneli na tomto multidisciplinárnom podujatí, nanovo zadefinovali spôsob, akým parazity študovať a bojovať s nimi: výskum musí zohľadňovať ich evolučné, ko-evolučné a vzájomné vzťahy. Interdisciplinárny prístup by mal zaručiť prehĺbenie poznatkov v oblasti molekulárnej biológie a ultraštruktúry parazitov s prepojením na ekológiu a eko-parazitológiu, prehodnotenie parazito-hostiteľských vzťahov vo svetle dynamických zmien a monitorovanie parazitárnych ochorení u hostiteľov s modifikovanou a často nedostatočnou obranyschopnosťou. Pre správnu diagnostiku parazitárnych nákaz je nevyhnutný transdisciplinárny vedecký výskum na skvalitnenie diagnostických metód, podporovaný poznatkami z oblasti nanotechnológií, imunológie, genetiky, eko-parazitológie a kryoparazitológie.

Moderné spôsoby dopravy umožňujú prenos parazitov aj ich vektorov do nových častí sveta, v dôsledku čoho sa menia epidemiologické konštanty v ľudských aj zvieracích populáciách a komplikujú diagnostiku. V oblasti profylaxie a terapie vyvstáva nutnosť použitia nových molekúl ako alternatívy ku klasickým liekom, ako aj použitie prírodných, organických produktov, napr. na báze fyto-terapeutík, ktorých výhodou je aj absencia vedľajších účinkov a skrátenie ochranných lehôt pre živočíšne produkty. Relatívne nové,

ale veľmi dôležité odvetvie parazitologického výskumu sa zaoberá vývojom izolačných techník na antigény prioritne v záujme získania vysoko imunogénnych antigénov vhodných na vývin vakcín predovšetkým proti parazitom so zoonóznym charakterom. Parazitologický výskum neobchádza ani humánnu medicínu, zaujímavé možnosti sa otvárajú v oblasti využitia biologického potenciálu parazitov v terapii napríklad onkologických alebo autoimunitných chorôb človeka.

Organizácia multikolokvia bola na vysokej úrovni a prezentované vedecké príspevky sa stretávali s plodnými diskusiami. Veľmi bohatý bol aj spoločenský a kultúrny program, ktorí pripravili rumunskí organizátori a v rámci ktorého sa otvárali ďalšie možnosti pre nadviazanie nových, priateľských kontaktov s kolegami z celého sveta, ako aj príležitosť spoznať pekný kraj, historické mesto z románskych čias plné pamiatok a milých a ústretových ľudí.

Zuzana Hurníková

Pracovná stáž Mexiko, Merida – Yucatán

V júli 2012 som absolvovala pracovnú stáž v CINVESTAV (Centro de investigación y de estudios avanzados – Centrum výskumu a vysokoškolského štúdia) v Méride, Mexiko. Centrum tvoria 3 oddelenia; Oddelenie aplikovanej fyziky, Oddelenie morských zdrojov a Oddelenie humánnej ekológie.

Hlavným cieľom môjho pobytu bolo nadobudnúť nové poznatky v oblasti experimentálneho ovplyvňovania morských druhov parazitov a ich hostiteľov a determinácia metabolitov produkovaných ako výsledok environmentálneho stresu

zapríčineného pôsobením kontaminantov s využitím spektrofotometrie. Pobyt bol zameraný aj na oboznámenie sa s prístrojovou technikou; atómovým absorpčným spektrofotometrom využívaným pre stanovovanie ťažkých kovov v biologickom materiáli a skenovacím elektrónovým mikroskopom, vybaveným EDX systémom (tzv. energo-disperzný röntgenový systém), ktorý sa využíva na kvantitatívne, ako aj kvalitatívne zisťovanie chemického zloženia a distribúcie ťažkých kovov v biologických vzorkách.

Zameraním činnosti Oddelenia morských zdrojov, v ktorom som počas môjho pobytu pracovala, je prispievať prostredníctvom vedy a techniky k zlepšeniu kvality života obyvateľov pobrežného regiónu prostredníctvom trvalo udržateľného využívania morských a pobrežných zdrojov. Vedecký výskum oddelenia je orientovaný na monitoring stavu vodného ekosystému a dopady ľudskej činnosti na životné prostredie, v rámci ktorého sa skúmajú rôzne druhy živočíchov ako možné indikátory znečistenia prostredia, vyvíjajú sa nové metódy pre diagnostiku a monitorovanie životného prostredia pobrežných oblastí, stanovujú sa koncentrácie toxických látok vo vode, sedimentoch a organizmoch a ich rozmiestnenie v ekosystémoch, študujú sa faktory, ktoré ovplyvňujú trofický stav pobrežnej zóny a

vyhodnocujú sa biochemické, molekulárne a fyziologické odpovede organizmov na úrovni jedincov, populácií a spoločenských na environmentálne stresory v morskom prostredí. Počas svojho takmer mesačného pobytu (od 4. júla do 5. augusta 2012), sme s Dr. Victorom Vidalom Martinézom vedúcim Laboratória vodnej patológie, Dr. Leopoldínou

Aguirre-Macedo a Dr. Gerardom Goldom Bouchotom založili experiment, ktorého cieľom bolo zistiť či a v akých koncentráciách hromadia v sebe morské kôrovce (*Emerita talpoidea*) a ich parazity (*Levinsiniela* spp. a *Maritrema* spp.) kadmium a organické kontaminanty (fenantrén). Experimentu predchádzali zbery materiálu na pobreží Mexického zálivu v blízkosti mesta Celestún, ktoré je turisticky vyhľadávanou a napriek tomu environmentálne čistou lokalitou. Yucatánsky polostrov už dlhodobo zápasí so znečistením pobrežných oblastí Mexického zálivu spôsobeným buď záťažou pochádzajúcou z turizmu, alebo vplyvom rôznych ekologických katastrof, pri ktorých sa uvoľňuje enormné množstvo ropných látok a iných kontaminantov do prostredia. Materiál (kôrovce *Emerita talpoidea*) sme odoberali kovovými hrablicami, rýľmi a sitkami. Tieto kô-

rovce sú známe svojím špecifickým správaním, zahrabávaním sa do desať až pätnásť centimetrovej hĺbky sedimentu na pobreží mora a vyliezaním hlavne pri prívalových vlnách prinášajúcich so sebou riasy, ktorými sa živia. Zber materiálu bol komplikovaný vysokými horúčavami, dosahujúcimi v doobedňajších hodinách až 39 °C ako aj vysokou mobilitou kôrovcov. Preto nám pri zberoch pomáhali miestni rybári, ktorí mali so zberom kôrovcov dlhoročné skúsenosti. Niektoré zbery sa uskutočňovali aj v noci. Po niekoľkohodinovej namáhavej práci sa nakoniec podarilo nazhromaždiť dostatočný počet jedincov kôrovcov potrebných pre experiment.

Do laboratória sa kôrovce prenášali v polystyrénových prepravkách naplnených sedimentom a morskou vodou, kde ostali niekoľko dní v karanténe, kde prebehla ich aklimatizácia. Experiment prebiehal v 27 akváriách, v ktorých sa umiestnil sediment premytý deionizovanou vodou. Do každého z týchto akvárií sa umiestnilo 10 kôrovcov, s pridaním príslušného množstva kadmia, alebo fenantrénu. Z každej koncentrácie kadmia aj fenantrénu sa spravili triplikáty pre overenie správnosti experimentu. Pokus paralelne prebiehal aj v kontrolných akváriách bez prídania kontaminantov.

Fyzikálno-chemické parametre (pH, kyslík, teplota) sa pravidelne monitorovali a zapisovali. Mortalita kôrovcov pri pôsobení kadmia bola vysoká, hoci sa použili 300-násobne nižšie koncentrácie tohto prvku, oproti LC₅₀ udávaného pre tieto organizmy. Po ukončení experimentu sa kôrovce, pre-

niesli do laboratória, kde sa im odobrala hemolymfa a kde sa uskutočnil parazitologický skrining hepatopankreasu. Zistené parazity (*Levinsiniela* spp. a *Maritrema* spp.), ako aj kôrovce boli zmrazené pre následnú analýzu kovov. Prvotné výsledky naznačili významnú schopnosť týchto morských kôrovcov kumulovať hlavne organické zlúčeniny a naopak, ich nízku toleranciu voči pôsobeniu kadmia. Získané výsledky sa budú overovať pri mojej nasledujúcej stáži na tomto pracovisku (2013) a následne publikovať.

V rámci pracovnej stáže hostiteľská strana pripravila aj

náučno-poznávací program. Mala som možnosť spoznať tajomstvá Mayskej kultúry, ktorá je na Yucatánskom polostrove veľmi bohatá a zahŕňa pozostatky historických stavieb starých Mayov, mystické pyramídy opradené tajomstvami minulosti a mnoho ďalších nádherných pamiatok. Vďaka prirodzenej srdečnosti a láskavosti kolegov z mexického ústavu mám na túto stáž len tie najlepšie spomienky.

Tímea Brázová

Seminár doktorandov venovaný pamiatke akademika Boďu, UVLF, Košice

Na pamiatku prof. MVDr. Kolomana Boďu, DrSc. (1927–2005) sa už po siedmykrát uskutočnil v priestoroch Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach seminár doktorandov venovaný tomuto poprednému veterinárnemu lekárovi a odborníkovi z oblasti fyziológie živočíchov. Termín konania seminára pripadol na 10.-11. september. Podujatie organizovali okrem UVLF aj Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV (UFHZ) a tento rok aj Prírodovedecká fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (PrF UPJŠ) v Košiciach.

dietetiky a chovu zvierat UVLF, Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty UPJŠ, Ústavu anatómie UVLF, Neurobiologického ústavu SAV, Ústavu hygieny a technológie mäsa UVLF, Kliniky vtákov a exotických zvierat UVLF, Parazitologického ústavu SAV, Ústavu imunológie UVLF, Ústavu parazitológie UVLF a Ústavu pre chov a choroby zveri a rýb UVLF. Prihlásení doktorandi z vymenovaných pracovísk predniesli tematicky veľmi rôznorodé príspevky, ktoré recenzoval MVDr. Imrich Zeleňák, DrSc.

44 doktorandov, čo je doposiaľ najvyšší zaznamenaný počet, prezentovalo svoje výsledky pred odbornou komisiou zloženou z doc. MVDr. Márie Goldovej, PhD., doc. MVDr. Zity Faixovej, PhD., doc. MVDr. Petra Javorského, DrSc., RNDr. Veroniky Sačkovej, PhD., RNDr. Bianky Bojkovej, PhD. a RNDr. Štefana Čikoša, CSc.

Za hlavný cieľ podujatia sa podľa organizátora MVDr. Dušana Fabiana, PhD., považovalo vytvorenie priestoru pre doktorandov na osvojenie si skúseností v súvislosti s prezentáciou výsledkov svojich prác. Po zaregistrovaní účastníkov a otvorení konferencie predniesla úvodný príhovor prorektorka pre zahraničné a doktorandské štúdium Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach prof. Ing. Oľga Ondrašovičová, CSc., po ktorej dostal slovo aj riaditeľ UFHZ SAV doc. MVDr. Štefan Faix, PhD. a prof. RNDr. Peter Fedoročko, CSc., ako riaditeľ Ústavu biologických a ekologických vied PrF UPJŠ v Košiciach.

Svojou účasťou obohatili podujatie doktorandi z Ústavu biologických a ekologických vied PrF UPJŠ, Ústavu farmakológie Lekárskej fakulty UPJŠ, UFHZ SAV, Ústavu genetiky UVLF, Ústavu fyziológie UVLF, Katedry výživy,

Odborná komisia na záver seminára ohodnotila dvanásť najlepších prác. Medzi ocenenými boli aj mladé nádejné parazitologičky **RNDr. Eva Bocková** s prácou na tému „Druhová skladba a sezónna dynamika lariev komárov v Košickej kotline“ a **MVDr. Adela Sarvašová** s prednáškou „Relatívna abundancia druhov z *Obsoletus* komplexu stanovená multiplex PCR ITS-1 a ITS-2 segmentu a detekcia BTV a EHDV“.

Blahoželáme!

Petronela Komorová

Medzinárodná konferencia ESOVE, Montpellier, Francúzsko

V súčasnosti je naša spoločnosť neustále zaplavovaná informáciami o globálnych klimatických zmenách, ktoré si často uvedomujeme až vtedy, keď sa pre trópy a subtrópy typické choroby posunú do strednej a severnej Európy. Tento problém pozorujeme nie len v humánnej sfére (horúčka chikungunya, dengue, hantavírusové infekcie, legionelóza, malária, tularémia, vírusové hemoragické horúčky, onchocerkóza a pod.), ale stále viac a viac sa s ním stretávame aj vo veterinárskej praxi (babezióza, leishmanióza, dirofilarióza, borelióza, anaplazmóza, bartonelóza a pod.). „Emerging and Vector-borne Diseases“ je slovné spojenie, ktoré predstavuje súhrnné pomenovanie veľkej skupiny infekčných a parazitárnych ochorení, ktorých šírenie pozorujeme celosvetovo a úzko súvisí s výskytom vektorov, cestovaním ľudí, zvierat a globálnymi klimatickými zmenami. Spolu s týmito ochoreniami sa k nám dostávajú aj nové druhy vektorov a medzihostiteľov a ich vzájomná interakcia s hostiteľmi, posúvajú svoje hranice stále severnejšie, čím dochádza ku zmene geografického rozloženia chorôb. Ako príklad môžeme uviesť komára *Anopheles hyrcanus*, ktorý patrí k významným vektorom pôvodcov malárie. Ďalším príkladom je zavlečenie pôvodom ázijského druhu *Aedes albopictus* (vektor horúčky dengue) do viacerých krajín Európy. Vyhliadky klimatológov a ekológov v súvislosti s teplotnými zmenami sú alarmujúce. Extrémne výkyvy počasia, ako napr. intenzívne zrážky, časté záplavy, skorý nástup jari, horúce, resp. tropické dni v letnom období, dlhá teplá jeseň a neskorý nástup zimy, majú za následok vytváranie vhodných podmienok pre masové množenie nie len komárov, inváziu nových druhov a tým aj výskyt ochorení netypických pre stredoeurópske klimatické pásmo.

Aj z týchto dôvodov sa vedci a odborníci pre oblasť ekológie vektorov stretli v dňoch 8.-11. októbra 2012 v Montpellier (Francúzsko), už na osemnástom ročníku medzinárodnej vedeckej konferencie. Konferencia sa konala v impozantnom komplexe „Le Corum“, ku ktorému sme sa dostali prechádzkou kvitnúcim parkom Charlesa de Gaulla. Konferencie sa zúčastnilo viac než 300 odborníkov z celého sveta, ktorí svoje výsledky prezentovali v 59 prednáškach a na 169 panelových diskusiách. Program konferencie bol bohatý, rozdelený do šiestich sekcií a v každej rezonoval zámer nájsť najvhodnejšie kontrolné mechanizmy proti vektorom v meniacich sa klimatických podmienkach.

Súčasťou konferencie bolo aj zasadnutie EDENext - Biológia a kontrola vektormi prenášaných infekcií v Európe (projekt 7. Rámcového programu), v rámci ktorého bolo uvedených 9 prednášok s veľmi bohatou diskusiou ku stratégiám ochrany pred pakomárikmi, kliešťami a komármi.

Konferenciu otvoril súčasný prezident E-SOVE B. Alten krátkym príhovorom a uvedením prvej, najpočetnejšej sekcie prednášok na tému „Vlastnosti vektorov: charakteristika života, prežívanie, medzi a vnútro-druhovú konkurencia, biológia populácií, invázívne druhy“. Na úvod sa brilantne predstavil prof. Augustin Estrada-Peña z univerzity v Zaragoze prednáškou o kliešťoch, ich výskyte v Španielsku,

druhovej skladbe vo vzťahu k rozličným podmienkam prostredia a patogénom, na prenose ktorých sa podieľajú. Dôležité údaje o prežívaní kliešťov a ich spôsobe cicania krvi dokázal striedať s vtipnými poznámkami a prvých 40 minút prednášky rýchle ubehlo. Ďalej nasledovali prednášky o komároch, kde prím hrali informácie o výskyte, biológii a vlastnostiach *Aedes albopictus* a *Anopheles gambiae*. V rámci tejto sekcie bola zaujímavá prednáška o kútovkách (flebotomoch) a ich rozšírení v oblasti Stredomorja južného Francúzska, kde sa v ostatných rokoch čoraz viac vyskytujú prípady viscerálnej leishmaniózy, za posledný rok to bolo 241 autochtónnych a 721 importovaných prípadov, pričom k najvýznamnejším druhom podieľajúcim sa na prenose *Leishmania infantum* patrí *Phlebotomus ariasi*. Zaujímavá s bohatou diskusiou bola prednáška H. Jösta z Nemecka o ornitofilných komároch (*Culex pipiens*, *Cx. torrentium*, *Cx. modestus* a ďalších), ktoré sa v Nemecku v rokoch 2011-2012 podieľali vo významnej miere na prenose flavirúsov (UTUSU vírus – patrí do skupiny vírusov vyvolávajúcej japonskú encefalitídu) hlavne v oblasti Frankfurtu nad Mohanom a Manheimu. Záverečné prednášky sa venovali problematike pakomárikov a ich schopnostiam pri prenose orbivírusov. Druhá sekcia na tému „Postavenie vektorov: taxonómia, systematika, fylogéniza“ začala vyžiadanou prednáškou Luka Alpheya z oxfordskej univerzity o možnostiach genetickej kontroly hmyzích vektorov. Touto prednáškou odštartovali prezentácie so zameraním na výskyt, diagnostiku a následné zatriedovanie komárov, pakomárikov, kútoviiek, ale aj malých hlodavcov na základe molekulovo-genetických metód. K najlepším a najdiskutovanejším patrila prednáška Jana Lundströma zo švédskej Uppsaly, v ktorej informoval o výskyte *Culex torrentium* a *Cx. pipiens*

v Európe ako vektorov arbovírusov. Nemenej zaujímavou bola prednáška P. Müllera zo Švajčiarska, ktorý predstavil nový prístroj MALDI-TOF MS na druhovú identifikáciu komárov pomocou analýzy molekulového proteínu. Priam hotovú „revolúciu“ v systematike flebotomov spôsobila prednáška J. Depaquita z Francúzska. Druhá sekcia prednášok bola ukončená štúdiou o rozšírení, taxonómii a bioekológii malých hlodavcov a hmyzožravcov v Albánsku a ich úlohou v šírení DOB/BEL vírusu a leptospír.

Utorkové popoludnie bolo určené maratónu veľmi rôznorodých prednášok tretej sekcie na tému „Kontrola vektorov: biocídy, repelenty, pasce, komplexné riadenie vektorov, osobná ochrana, ľudské a sociálne vedy, SIT, ožiarenie, Wolbachia, genetická kontrola“. O. Yamada z Francúzska informoval o súčasných možných insekticídach, ktoré sú použiteľné v boji proti vektorom, hodnotil a prezentoval kritériá pre výber správnych, vhodných a účinných látok proti vektorom z pohľadu ich toxicity na človeka a laboratórne zvieratá pri akútnych a chronických testoch. Uvedol vlastnosti pomerne nových insekticídnych látok ako spinosad, indoxacarb, neonikotinoidy, spinetoram, metaflumizone, ethioprole a pod. V ďalších prednáškach sa hovorilo o osobnej ochrane a používaní a účinnosti repelentov, ako aj o vývine rezistencie komárov na bioinsekticíd, založený na

Posledný deň konferencie začal impozantnou prednáškou prof. Petra Volfa z pražskej Karlovej univerzity o leishmáníze, na ktorú nadviazala jeho doktorandka V. Hrobařková-Seblová o vývoji rôznych kmeňov *Leishmania donovani* komplexu a kútovkách, ktoré tieto infekčné agens prenášajú. Pred obedňajšou prestávkou odznela zaujímavá prednáška E. Veronesiho z Anglicka o kompetencii pakomárikov pri prenose Schmallenberg vírusu. Poslednou prednáškou bola informácia o možnostiach spolupráce a podávania spoločných projektov európskych výskumných pracovísk a národného inštitútu zdravia v USA pre oblasť biológie vektorov, kde sa okrem iného kladie dôraz na výskum účinných insekticídov proti plošticí posteľnej. Po záverečnom poďakovaní prezidenta E-SOVE organizátorom, prednášajúcim a všetkým účastníkom sa konferencia skončila. Je potešiteľné, že v množstve prednášok a posterov sa nestratili výsledky zo Slovenska, ktoré sa týkali sledovania výskytu komárov, pakomárikov a kliešťov a ich podiel na možnom prenose infekčného agens o čom svedčili mnohé diskusie nielen počas prestávok, či už z kolegami z Francúzska, Nemecka, Anglicka, Švédska, či Brazílie alebo USA.

Popri odbornom programe sme si však našli čas aj na prechádzku mestom. Montpellier je jedným z najobľúbenejších

pôsobení *Bacillus thuringiensis israelensis*. Svoje miesto si v tejto časti konferencie našli aj prednášky o kontrole africkej trypanozomózy v podaní švajčiarskych a belgických vedcov. V stredu boli na programe v poradí štvrtá a piata skupina prednášok, so zameraním na „Vplyv a význam kontroly vektorov: ekotoxicita potravného reťazca, politické a spoločenské chápanie“ a „Ekoepidemiológia vektormi prenášaných chorôb: časovo priestorová dynamika prenosu, modelovanie“ s dôrazom na šírenie West Nile vírusu, rizika výskytu Rift Valley horúčky v Európe, epidemiológii Toscana vírusových infekcií a *Leishmania infantum*, ako aj modelovaniu kontrolných stratégií či už proti komárom, kútovkám alebo pakomárikom.

miest južného Francúzska, ktoré leží asi 10 km od pobrežia Stredozemného mora a 130 km západne od Marseille. Má 244-tisíc obyvateľov a je to deviate najväčšie mesto Francúzska, v ktorom každoročne študuje viac než 50-tisíc študentov na stredných školách a univerzitách. Montpellier je však predovšetkým sídlom najstaršej dosiaľ fungujúcej lekárskej univerzity a prvej botanickej záhrady v Európe (Jardin des plantes). Jeho nádherné stredoveké historické budovy, na urbanistickej koncepcii ktorých sa podieľali najslávnejší medzinárodní architekti sú zapísané v zozname UNESCO. Ponúka 100 ročnú históriu viac než 70 meštianskych domov zo 16. až 20. storočia. V Montpellier v múzeu Fabre sa nachádza aj jedna

z najbohatších zbierok krásneho umenia v Európe. Neďaleko historického aquaduktu sa nachádza Víťazný oblúk (Arc de Triomphe) a obrovská socha venovaná kráľovi Ľudovítovi XIV. Známe je divadlo (Palace de la Comédie), každoročne organizované filmové festivaly, aj miestny futbalový klub, ktorý sa v tomto roku stal prvýkrát v histórii francúzskym majstrom a domáci fanúšikovia sú na to patrične hrdí.

XIII. Prowádzkove dni

V dňoch 25. – 26. 10. 2012 sa v Komárne uskutočnili tradičné už XIII. Prowádzkove dni. Konferenciu, ktorá sa koná v trojročných intervaloch, predchádzali organizačné rozpaky, ktoré vyplynuli z nízkej účasti prihlásených. Konferencia sa napokon uskutočnila za účasti 70 odborníkov v stiesnených priestoroch Hotela Peklo. Po zahájení konferencie organizátormi účastníkov privítal prednosta mestského úradu v Komárne Ing. Pásztor. Nasledovala slávnostná časť, v ktorej boli za významnú činnosť a prínos vo svojich odboroch ocenení Prowádzkovou medailou doc. RNDr. Darina Guryčová, CSc. a RNDr. Vladimíra Hanzelová, DrSc. Odborný program zahájili úvodné prednášky. Doc. Guryčová prezentovala problematiku tularémie na Slovensku, o výskyte, epidemiológii a súčasných možnostiach diagnostiky. Epidemiologické štúdie odhalili okrem iného posun prameňa nákazy, keď v rokoch 1961 – 1980 bolo 60 % ochorení prenesených zo zajaca poľného, v rokoch 1981 – 2011 stúpil podiel ochorení prenesených kliešťami a bodavým hmyzom (88 %), kým zajace preniesli iba 12 % pôvodcov tularémie. Doc. Jalili poskytol obraz o malárii v Európe a Dr. Rosinský o cholere u ľudí v minulosti i súčasnosti na Slovensku i vo svetovom meradle. Metódy molekulej diagnostiky nachádzajú stále širšie uplatnenie aj v laboratóriách pre rutinnú mikrobiologickú i parazito-logickú diagnostiku. V sekcii molekulárna biológia odzneli 4 prednášky v ktorých boli prezentované skúsenosti s molekulovými technikami v mikrobiologickej diagnostike na rôznych pracoviskách. Poobedňajší program bol venovaný vektorom a nimi prenášaným nákazám a oportúnnym parazitózam. Vektorová sekcia so 7 zaujímavými prednáškami pojednávala v podstate iba o jednom vektorovi – klieštovi a ním prenášaných patogénoch. Dr. Tarageľová s kolektívom prezentovali prednášku o ekológii a epidemiologickom význame kliešťov a ich interakciách s hostiteľmi. Zistili dominantný výskyt kliešťa obyčajného na všetkých skupinách stavovcov. Z izolovaných patogénov zistili borélie v 25 % vtákov, v 13 % hlodavcov a v 26 % jašteríc. *Anaplasma phagocytophylum* nezistili v žiadnej vzorke, v kliešťoch na hlodavcoch boli rickettsie. Dr. Kocianová a kol. zistili časté napádanie človeka kliešťami infikovanými nielen boréliami ale aj rickettsiami, babesiami, anaplazmami. Infekčnosť kliešťa sa dá zistiť pomocou DNA čipov. Táto dômyselná metóda je asi 1000 krát citlivejšia ako analýza PCR produktu v agarózovom géle. Špecifickými sondami na DNA čipe sa dajú odlišiť rody *Borrelia*, *Coxiella*, *Anaplasma*, *Francisella* a *Neoehrlichia*. Tento systém umožňuje skoré odhalenie koinfekcie kliešťa rôznymi baktériami a stanovenie správnej terapie, konštatovala v závere prednášky Dr. Melničáková a kol. Dr. Sekyová

Čo povedať na záver? Nuž v prvom rade pochváliť organizátorov a najmä vedecký výbor, ktorý mal skutočne šťastnú ruku pri výbere prednášok, ktoré svojou originalitou a profesionalitou prispeli k vysokej úrovni konferencie. Kiež by bolo takýchto konferencií viac. Ďakujeme.

Alica Kočišová

prezentovala prácu o rickettsiázach na Slovensku a vo svete. Presvedčiť sa, či je *Ixodes ricinus* schopný prenos nového DNA vírusu – MuHV4 bolo cieľom práce Dr. Štibrániovej a kol. Vírus bol pôvodne izolovaný z *Myodes (Clethrionomys) glareolus* a používa sa ako model pre štúdium patogenézy dvoch významných ľudských gamma-herpesvírusov: Kaposi's sarcoma associated herpesvirus a Epstein-Barr vírus. Ich výsledky podporili teóriu o možnosti šírenia vírusu kliešťami. Dr. Derdáková a kol. upozornila na bakteriálny patogén *Candidatus Neoehrlichia mikurensis* prenášaného kliešťom, ktorý spôsobuje u ľudí horúčkovité ochorenia, septikémiu, u imunokompromitovaných ľudí až smrť. Doc. Peťko predstavil rôzne techniky, ktoré sa používajú na odstránenie kliešťa a riziká s nimi spojené, a uviedol návod na bezpečné odstránenie pricicaného kliešťa. V sekcii Oportúnne parazitózy prvé tri prednášky – všetky v manažmente doc. Jaliliho – pojednávali o problematike malárie na Slovensku v minulosti a taktiež z hľadiska potenciálnej perspektívy (Grochová a kol.). Dr. Gécz s kol. nepredpokladal, že by malária bola niekedy eradikovaná, skôr treba dodržiavať preventívne opatrenia a pomoc ľuďom v endemických oblastiach. Veľké riziko pre človeka predstavujú okrem malárie aj infekcia HIV, najmä ak ide o koinfekciu oboma patogénmi. Potrebu prevencie pre obe infekcie zdôraznila aj doc. Staneková. Doc. Halánová a kol. upozornili na narastajúci výskyt infekcií spôsobených oportúnnymi mikrosporídiami a kryptosporídiami najmä v populácii imunosuprimovaných osôb a u rómskej populácie. Prínosom imunoblotu v diagnostike prenatálnej toxoplazmózy sa zaoberal Dr. Botek. Potvrdil použitie tejto techniky ako nadstavbovej, konfirmačnej k základným metódam v diagnostike toxoplazmózy. Doc. Ondriska prezentoval výsledky výskytu toxokarózy v podmienkach Bratislavy a troch menších mestách pri Bratislave (Pezinok, Malacky, Stupava). Najviac kontaminované detské ihriská zistili v Bratislave (27 %), psy boli častejšie infikované v mestách pri Bratislave, toxokaróza mačiek bola rovnaká vo všetkých mestách. S rovnakou frekvenciou zistili protilátky v zdravej populácii v Bratislave i mimo Bratislavy. V sekcii Varia odzneli prednášky o autovakcínach s obsahom antigénnych komplexov *E. coli* a *Candida albicans* a ich využití v liečbe chronických urogenitálnych infekcií (Dr. Czifrusová a kol.). O zmenách v terapii a diagnostických postupoch chronickej hepatitídy C a výskyte cytomegalovírusovej infekcie u žien vo fertilnom veku na juhu Slovenska informovali kolegovia z HPL spol. s r.o., (Kollárová a kol., Fekete a kol.). Diskusiu vyvolala prednáška Mattovej a kol., ktorá prezentovala kazuistiku kĺbnej lysmskej boreliózy u pacienta, ktorej nepredchádzalo štádium erytému. Odzneli pochybnosti o validnej diagnóze

stanovenej iba na základe klinických prejavov bez potrebnej laboratórnej konfirmácie. V posterovej sekcii bolo v krátkej prezentácii predstavených 12 prác.

XIII Prowázkove dni sú teda za nami. Organizátori tohto podujatia sa na Výbore Slovenskej spoločnosti pre klinickú mikrobiológiu SLS (naša Spoločnosť mala zastúpenie v autorovi tejto správy, ktorý je zároveň členom výboru SSKM SLS) dohodli na pokračovaní Prowázkových dní,

s tým, že sa pravdepodobne presunú do Patiniec, ktoré disponujú dostatočnou kapacitou pre ubytovanie väčšieho počtu účastníkov do jedného zariadenia, čo v Komárne nie je možné.

František Ondriska

VÝZNAMNÉ OCENENIA SLOVENSKÝCH PARAZITOLÓGOV V ROKU 2012

Hanzelová Vladimíra

Medaila SAV za podporu vedy

Oceňovateľ: SAV

Opis: Cena odovzdaná 28.5.2012

Doc. RNDr. Darina Guryčová, CSc. a RNDr. Vladimíra Hanzelová, DrSc.

Hanzelová Vladimíra

Medaila Stanislava Prowázka

Oceňovateľ: Slovenská lekárska spoločnosť, Slovenská spoločnosť klinickej mikrobiológie SLS, Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV, Spolok lekárov SLS v komárne, Mesto Komárno

Opis: Ocenenie udelené za prínos vo výskume parazitov, pôvodcov zoonóz

Papajová Ingrid

Cena Slovenskej akadémie vied za popularizáciu vedy

Oceňovateľ: Predsedníctvo SAV

Miterpáková Martina

Hlavná cena Scientia Pro Futuro 2012

Oceňovateľ: Minister školstva, vedy, výskumu a športu SR

Opis: Cena ministra školstva, vedy, výskumu a športu za metodické vedenie autora najkvalitnejšieho žiackeho bádateľského projektu prezentovaného na Scientia Pro Futuro 2012. Názov riešeného projektu: Riziko nakazenia sa parazitmi v rekreačných oblastiach Tatranského národného parku

Derdáková Markéta

Cena Slovenskej spoločnosti pre klinickú mikrobiológiu za najlepšiu vedeckú publikáciu za rok 2011

Oceňovateľ: Slovenská lekárska spoločnosť

Opis: Ocenená práca: Bazovská S., Ďurovská J., Derdáková M. et al.: The genospecies *B.burgdorferi* s.l., isolated from ticks and from neurological patients with suspected Lyme borreliosis, *Neuro Endocrinol Lett.* 2011;32(4):491-5.

Peťko Branislav

Zlatá INCHEBA

Oceňovateľ: INCHEBA Bratislava

Opis: Ocenenie exponátu projektu ŠF OPVaV: Parazity v mestách - riziko a prevencia ochorení ľudí a zvierat

Bazsalovicsová Eva

Držiteľka Podporného fondu Štefana Schwarza na vytváranie postdoktorandských miest v SAV

Oceňovateľ: SAV

Opis: Štipendium na 4 roky 1.5.2012 - 30.4.2016

Víchová Bronislava

Držiteľka Podporného fondu Štefana Schwarza na vytváranie postdoktorandských miest v SAV

Oceňovateľ: SAV

Opis: Štipendium schválené na obdobie 1.1.2012 - 31.12.2015

Bazsalovicsová Eva

1. cena za najlepšiu prácu mladých parazitológov publikované v roku 2011

Oceňovateľ: Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV

Opis: Ocenená práca: Bazsalovicsová E, et al. Population study of *Atractolytocestus huronensis* (Cestoda: Caryophyllidae)... *Parasitol Res.* 2011 July;109(1):125-31.

Haklová Božena

1. cena za najlepší študentský príspevok na konferencii Zoológia 2012

Oceňovateľ: Slovenská zoologická spoločnosť pri SAV

Opis: Ocenený poster: *The Influence of Blood Parasites and Tick-borne Pathogens on Behavioral Changes in Lizards of the Genus Lacerta*

Pangráčová Lucia

3. miesto v oblasti mikrobiologie na International Students Medical Congress in Košice

Oceňovateľ: International Students Medical Congress in Kosice

Opis: Ocenený príspevok: *Rodents as reservoir hosts of tick-borne pathogens (Anaplasma phagocytophilum, Candidatus Neohhrlichia mikurensis)*

Všetkým oceneným srdečne blahoželáme!

Martina Miterpáková

JUBILUJÚCI ČLENOVIA SPS PRI SAV V ROKU 2012

85 rokov

Prof. MUDr. Gustáv Čatár, DrSc.
Ing. J. K. Macko, CSc.

60 rokov

Doc. RNDr. František Ondriska, PhD.
MVDr. Ivan Hovorka, CSc.

80 rokov

Prof. MUDr. Štefan Straka, DrSc.

55 rokov

RNDr. Zuzana Sekeyová, PhD.
RNDr. Mária Kazimírová, PhD.
RNDr. Ľudmila Fehér
RNDr. Magdaléna Bruňanská, CSc.

75 rokov

MUDr. Oľga Sobotová
RNDr. Milan Klobušický, CSc.

50 rokov

Doc. MVDr. Alica Kočišová, PhD

65 rokov

Prof. MVDr. Lýdia Čisláková, CSc.
MVDr. Gabriela Koňáková

Blahoželáme!

Eva Nováková

**Prof. MUDr. Gustáv Čatár, DrSc. -
85 ročný**

Významný vedec a pedagóg, prof. MUDr. Gustáv Čatár, DrSc. oslávil dňa 4. júla 2012 svoje 85. životné jubileum.

Narodil sa 4. júla 1927 v Gaboltove, okres Bardejov. Po úspešnom štúdiu na Lekárskej fakulte UK v Bratislave v roku 1952, nastúpil na Katedru lekárskej biológie. Od počiatkov pôsobenia sa intenzívne začal venovať lekárskej parazitológii, odboru, ktorému zasvätil celý svoj mimoriadne bohatý vedecký i pedagogický život. Už v roku 1955 začal prednášať parazitológiu študentom Lekárskej i Prírodovedeckej fakulty UK. Doktorandské štúdium absolvoval na Lekárskej fakulte Karlovej univerzite v Prahe pod vedením akademika O. Jírovca. Ukončil ho v roku 1960 úspešným obhájením kandidátskej dizertačnej práce a získaním titulu kandidát biologických vied. Toto obdobie bolo zároveň obdobím jeho začiatkov skúmania problematiky toxoplazmózy. Získané poznatky obsiahol v prvej monografii „K problematike toxoplazmózy na Slovensku“, ktorá vyšla v roku 1961. V roku 1962 habilitoval a získal titul docent lekárskej parazitológie.

V roku 1962 prof. Čatár pôsobil v Indonézii, kde získal cenné poznatky najmä v tropickej parazitológii. V zahraničí navštívil viacero vedeckých inštitúcií v Káhire, Kambodži, Senegale a i. V rokoch 1965 – 1969 sa stal prodekanom Lekárskej fakulty a od roku 1969 – 1986 viedol Lekársku fakultu UK vo funkcii dekana. Po skončení funkčného obdobia zastával v období 1986 – 1989 funkciu prorektora UK. Významným počinom prof. Čatára v ére slovenskej parazitológie bolo v roku 1968 založenie Parazitologického ústavu pri LFUK. Stal sa jeho prvým riaditeľom, ústav viedol až do roku 1982, kedy sa stal prednostom Ústavu lekárskej biológie a parazitológie LFUK. V roku 1969 bol inaugurovaný na riadneho profesora z odboru parazitológia a v roku 1973 na základe obhájenia doktorských téz mu bol priznaný doktorát biologických vied.

Vedecká činnosť profesora Čatára pokrývala široké spektrum parazitárnych ochorení človeka. Venoval sa pneumocystóze, najmä možnostiam jej diagnostiky, epidemiológii trichomonózy, na území Československa opísal prvý prípad difylobotriózy. Dominantnou úlohou jeho vedeckého zamerania sa však stala toxoplazmóza. Prioritného významu sú izolácie parazita z mäsa hovädzieho dobytky, čím objasnil význam surového alebo teplom

nedostatočne upraveného mäsa v epidemiológii toxoplazmózy. Spracoval prehľad o výskyte *T. gondii*, pričom zistil dôležitú úlohu niektorých vtákov v prenose a šírení infekcie, čo bola ďalšia prioritná práca jubilanta. Významné sú jeho štúdie, ktoré prispeli k objasneniu vývinového cyklu *T. gondii*, v ktorých potvrdil dominantnú úlohu mačky v epidemiológii toxoplazmózy. Všetky originálne poznatky o toxoplazmóze sú obsiahnuté v publikácii „Toxoplazmóza v ekologických podmienkach na Slovensku“, za ktorú mu bola udelená Národná cena SR. Osobitne si cením spoluprácu s prof. Čatárom na vypracovaní diagnostických algoritmov pre rôzne skupiny pacientov, ktoré sa v legislatívnej podobe stali oficiálnym metodickým dokumentom pre diagnostiku toxoplazmózy v SR, platným od roku 2006. Zvlášť postupy diagnostiky toxoplazmózy v tehotenstve sa stali programom prevencie kongenitálnej toxoplazmózy.

Mimoriadne bohatá vedecká činnosť sa odrazila i v bohatej bibliografii. Prof. Čatár publikoval viac ako 400 odborných a vedeckých prác v domácich a zahraničných časopisoch. Je autorom a spoluautorom viac ako 20 knižných monografií, vysokoškolských učebníc a textov. Svoje výsledky prezentoval na početných vedeckých konferenciách doma i v zahraničí. Jeho uznávaná vedecká autorita sa prejavila aj v členstve redakčných rád zahraničných i domácich vedeckých časopisov, vedeckých rád, vedeckých organizácií a spoločností. Jeho rozsiahla činnosť bola ocenená množstvom významných vyznamenaní.

Prof. Čatár je aj v dôchodkovom veku plný vedeckých i pedagogických aktivít. Pôsobí na LFUK, VŠZSP sv. Alžbety v Bratislave, na Univerzite tretieho veku. Je školiteľom dizertačných prác, žiadaným oponentom vedeckých prác každého druhu.

Vážený a milý pán profesor. Pre parazitológov i mikrobiológov je veľkou poctou mať v našich radoch Človeka, ktorého si veľmi vážime a je pre nás mnohých veľkým vzorom. Tvoja neutíchajúca pracovitosť, široký prehľad, ústretovosť a ochota pri riešení problémov akéhokoľvek druhu, priateľský a neobyčajne ľudský prístup si zasluhuje naše uznanie a vďaku. Dovolím si vnieť aj trocha osobného. Veľmi si vážim že sa mi dostalo pocty spolupracovať s Tebou na množstve problémov parazitológie, osobitne toxoplazmózy. Podstatnou mierou si sa podpísal na môj odborný rast. Spolupráca s Tebou bola a je pre mňa školou, obohatením, ale aj výzvou pokračovať aspoň na jednej z ciest, ktoré si vytýčil. Úprimná vďaka. Ďakujem za dlhotrvajúce priateľstvo, za spoločné vzácne a obohacujúce chvíle strávené v Starej Turej na Súši, na Myjave, v Bratislave i na mnohých iných miestach.

Vážený pán profesor, drahý jubilant, milý priateľ. Prajem Ti pevné zdravie, optimizmus, elán, radosť a spokojnosť medzi svojimi najbližšími, úspechy na miestach Tvojho pracovného pôsobenia a splnenie všetkých Tvojich plánov a predsavzatí.

AD MULTOS ANNOS

František Ondriska

Prof. MVDr. Lýdia Čisláková, CSc.

Pri osobnom blahoželaní oslávencovi zvyčajne prajeme najmä veľa zdravia a šťastia. No málokedy si uvedomíme, že šťastie nemôže byť bez ľudskosti. To znamená, že je iste šťastím stretnúť dobrého človeka, ale ešte väčším šťastím s takýmto človekom spolupracovať a čerpať z jeho podnetného priateľstva i ľudského a pracovného nasadenia.

Tieto slová mi prichádzajú na um, keď si uvedomujem, že mám šťastie už niekoľko rokov byť v spoločnosti slušného a spravodlivého človeka, akým bezpochyby je pani profesorka Čisláková, ktorá v septembri tohto roku oslávila významné životné jubileum.

Som presvedčená, že nehovorím len za seba, ale aj za jej ostatných kolegov a spolupracovníkov, či už minulých alebo súčasných, že s jej menom sa spája predstava korektného, nekonfliktného, spoľahlivého a najmä dobrého človeka.

Byť dobrým človekom značí nesmierne veľa, pretože byť dobrým človekom znamená najmä schopnosť myslieť na druhých a až potom na seba. Mať v zornom poli predovšetkým záujem iných a až potom záujem svoj. A toto sú vlastnosti, ktoré pani profesorku charakterizujú.

Pani profesorka MVDr. Lýdia Čisláková, CSc. sa narodila 10. 9. 1947 v Košiciach. Po ukončení Vysokej školy veterinárskej v roku 1971 nastúpila pracovať na Lekársku fakultu UPJŠ v Košiciach, kde pracuje až doposiaľ. V roku 1983 získala akademickú hodnosť CSc., v r. 1991 habilitovala a v r. 1999 bola prezidentom SR menovaná za profesorku. Od r. 1998 pôsobila ako prednostka Ústavu epidemiológie LF UPJŠ a od r. 1998 po reorganizácii ako prednostka Ústavu verejného zdravotníctva.

Pani profesorka je členkou pracovnej skupiny Akreditačnej komisie, Vedeckej rady Lekárskej fakulty UPJŠ a Vedeckej rady Parazitologického ústavu SAV a redakčnej rady vedeckého časopisu *Helmithologia*. Subkomisiou pre zoonózy pri Ústrednej protinákazovej komisii SR je od r. 1993 poverená vedením Referenčného centra SR pre ornitózu-psitakózu a cicavčie chlamydiózy. Počas svojej vedeckej a pedagogickej práce bola niekoľkokrát vedúcou a spoluriešiteľkou medzinárodných aj domácich grantových projektov. Doposiaľ publikovala 2 vysokoškolské učebnice, 9 skrípt a učebných textov, 210 vedeckých prác v zahraničných a domácich časopisoch a množstvo ďalších vedeckých a odborných článkov.

Za vynikajúcim odborným profilom sa však nie vždy ukrýva aj skvelý osobnostný charakter človeka. Človeka zvyčajne spoznáme až podľa toho, ako sa k nám zachová nielen v ťažkej situácii, ale i počas obyčajných, bežne sa opakujúcich, na prvý pohľad všedných dní. A to je aj prípad pani profesorky, u ktorej je ľudskosť úprimná a dá sa na ňu spoľahnúť v každej životnej situácii.

Milá pani profesorka! Dovoľte mi, aby som Vám vo svojom mene ako aj v mene pracovníkov Ústavu verejného zdravotníctva LF UPJŠ a členov Slovenskej parazitologickej spoločnosti zažerala veľa zdravia, šťastia, lásky a síl do ďalšieho pracovného a osobného života.

Monika Halánová

KALENDÁR BUDÚCICH VEDECKÝCH PARAZITOLOGICKÝCH PODUJATÍ

- **Odborný seminár k 60-temu výročiu založenia PaÚ SAV**
12. apríla 2013, Košice, IVVL
(viď priložená pozvánka a návratka)
- **12th International Symposium on Ectoparasites in Pets**
7. – 9. apríla 2013, Mníchov, Nemecko
www.isep2013.net
- **III. Labudove dni**
24. – 25. apríla 2013, Bratislava
http://www.sevs.sls.sk/III_Labudove%20dni_SAV.pdf
- **5th World Congress on Leishmaniasis**
13. – 17. mája 2013, Porto de Galinhas, Pernambuco, Brazília
www.worldleish5.org
- **20. Helminologické dny**
13. – 17. mája 2013, Počta (Štědrónín u Orlíku), Česká republika
HD2013@paru.cas.cz
- **International Conference on Malaria and Related Haemosporidian Parasites of Wildlife**
7. – 11. augusta 2013, Vilnius, Litva
http://sbsp.eu/pdf/SECOND_ANNOUNCEMENT.pdf
- **The 24th International Conference of the World Association for the Advancement of Veterinary Parasitology**
25. – 29. augusta 2013, Perth, Austrália
waavp2013perth.com
- **EVPMC9 – 9th European Vertebrate Pest Management Conference**
22. – 27. septembra 2013, Turku, Fínsko
http://www.metla.fi/evpmc2013/EVPMC9_1st-announcement.pdf
- **19th FECAVA EuroCongres (European Companion Animal Veterinary Congress)**
2. – 5. októbra 2013, Dublin, Írsko
www.fecava2013.org
- **XV International Conference of the Ukrainian Scientific Society of Parasitologists**
15. – 18. októbra 2013, Chernivtsi, Ukrajina
<http://www.izan.kiev.ua/ussp/index-e.htm>
- **XIII International Congress of Parasitology**
10. – 15. augusta 2014, Mexico City, Mexico
www.icopa2014.com
- **14th International Conference on Trichinellosis**
14. – 18. september 2015, Berlín, Nemecko
<http://www.trichinellosis.org>

VÝZVA NA PODÁVANIE NÁVRHOV NA CENU SPS PRI SAV ZA NAJLEPŠIU VEDECKÚ PRÁCU MLADÝCH PARAZITOLÓGOV ZA ROK 2012

Milí mladí parazitológovia,

dávame vám do pozornosti súťaž o „Cenu SPS pri SAV pre mladého vedeckého pracovníka“.

Podrobnosti súťaže:

Kto sa môže prihlásiť?

- Mladá vedecká pracovníčka/ mladý vedecký pracovník do 35 rokov, ktorý prihlási do súťaže PRVOAUTORSKÝ vedecký príspevok s parazitologickou tematikou uverejnený v roku 2012.

Kam príspevok poslať?

- PDF príspevku prihláseného do súťaže prosíme poslať spolu s krátkym odporúčením školiteľa/vedúceho na adresu sps@saske.sk

Do kedy sa môžete prihlásiť?

- Termín uzávierky súťaže je 31. marec 2013.

Kedy budú víťazi vyhlásení?

- Na schôdzi výboru SPS dňa 12.4.2013 o 9.00 na Parazitologickom ústave SAV v Košiciach.

Ivica Hromadová

AKTUALIZOVANÝ ZOZNAM ČLENOV SPS PRI SAV (k 31.1.2013)

Z dôvodu aktualizácie členskej základne a uľahčenia budúcej komunikácie prosíme všetkých členov SPS o zaslanie kompletných korešpondenčných údajov, prípadných zmien, respektíve opráv údajov na e-mailovú adresu **sps@saske.sk**.

Mená členov sú v tabuľke uvedené v abecednom poradí bez titulov.

	MENO	PRACOVISKO	E-MAIL
1.	Antolová Daniela	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	antolova@saske.sk
2.	Bartalová Anikó	MIKRO-K, s.r.o. Mederečská 39, 945 01 Komárno	bartalova@hpl.sk aniko.bartalova@centrum.sk
3.	Bazsalovicsová Eva	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	bazsal@saske.sk
4.	Beladičová Viera	ŠVPÚ, Botanická 15, 842 52 Bratislava	beladicova@svuba.sk
5.	Berthová Lenka	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 842 45 Bratislava	lenka.berthova@gmail.com
6.	Bocková Eva	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	bockovae@gmail.com
7.	Boldiš Vojtech	HPL s.r.o., Dúbravská cesta 9, 842 45 Bratislava	
8.	Bombarová Marta	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	bombar@saske.sk
9.	Brázová Tímea	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	barciova@saske.sk
10.	Brindáková Silvia	Vojenský ústav hygieny a epidemiologie, Cesta mládeže 1, 811 07 Bratislava	
11.	Bruňanská Magdaléna	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	brunan@saske.sk
12.	Březinová Nicole	ŠVÚ, Janoškova 1611/58, 026 01 Dolný Kubín	nicole.brezinova@orava.sk
13.	Čerevková Andrea	PaÚ SAV, Puškinova 6, 040 01 Košice	cerev@saske.sk
14.	Čobádiová Andrea	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	cobadi@saske.sk
15.	Čurlík Ján	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	curlik@uvm.sk
16.	Derdáková Markéta	ÚZ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 05 Bratislava	marketa.derdakova@gmail.com
17.	Dolinská Michaela	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	dolinska@saske.sk
18.	Dvorožňáková Emília	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	dvoroz@saske.sk
19.	Fehér Ludmila	MIKRO-K, s.r.o. Mederečská 39, 945 01 Komárno	
20.	Fend'a Peter	PRIF UK, Mlynská dolina B-1, 842 15 Bratislava	fenda@fns.uniba.sk
21.	Gacíková Eva	ŠVPÚ, Botanická 15, 851 02 Bratislava	
22.	Garajová Mária	PRIF UK, Mlynská dolina B-1, 842 15 Bratislava	garajova@fns.uniba.sk

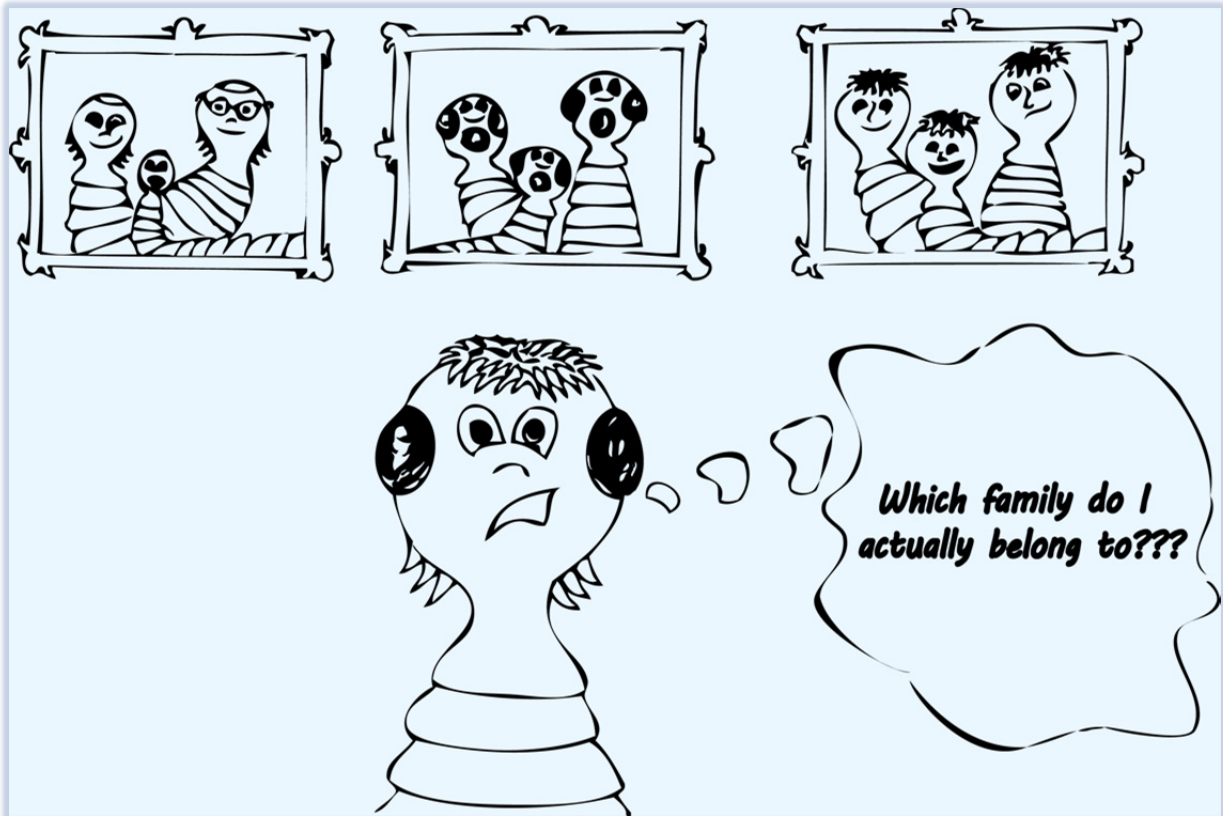
23.	Gécz Jakub		jakub.gecz@gmail.com
24.	Goldová Mária	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	goldova@uvm.sk
25.	Hajnická Valéria	VÚ SAV, Dúbravska cesta 9, 845 05 Bratislava	valeria.hajnicka@gmail.com
26.	Haklová Božena	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	haklova@saske.sk
27.	Halán Miloš	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	halan@uvm.sk
28.	Halánová Monika	LF UPJŠ, Šrobárová 2, 040 01, Košice	monika.halanova@upjs.sk
29.	Handžáková- Lenčáková Daniela		daniela.lencakova@gmail.com
30.	Hanzelová Vladimíra	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	hanzel@saske.sk
31.	Hanzen Juraj	HPL s.r.o., Istrijská 20, 841 07 Bratislava	
32.	Havlíková Sabína	VÚ SAV, Dúbravska cesta 9, 845 05 Bratislava	virusaha@savba.sk
33.	Hermanovská Lýdia	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	hermanovska@saske.sk
34.	Hovorka Ivan	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	hovorka@saske.sk
35.	Hrčková Gabriela	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	hrcka@saske.sk
36.	Hromadová Ivica	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	hromadova@saske.sk
37.	Hurníková Zuzana	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	hurnikz@saske.sk
38.	Iglódyová Adriana	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	iglodyova@saske.sk
39.	Jalili Nasir	LFUK, Sasinkova 4a, 811 08 Bratislava	nasir.jalili@fmed.uniba.sk
40.	Jalčová Marta	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	jalcova@saske.sk
41.	Juriš Peter	LF UPJŠ, Šrobárová 2, 040 01, Košice	juris.peter@post.sk
42.	Kazimírová Mária	ÚZ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava	maria.kazimirova@savba.sk
43.	Kocáková Pavlína	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 842 45 Bratislava	virupaca@savba.sk
44.	Kocianová Elena	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 842 45 Bratislava	elena.kocianova@savba.sk
45.	Kočišová Alica	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	kocisova@uvm.sk
46.	Komorová Petronela	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	petronela.komorova@gmail.com
47.	Kopčová Milota	FN L. Pasteura, Rastislavova 43, 041 90 Košice	
48.	Košuth Peter	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	
49.	Košuthová Lenka	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	kosuthova@uvm.sk
50.	Königová Alžbeta	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	konig@saske.sk
51.	Kraljik Jasna	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	kraljik@saske.sk
52.	Kulcsár Ľudovít	KRD, Bratislava	kulcsar@krd.sk

53.	Lahová Monika	VÚ SAV, Dúbravska cesta 9, 845 05 Bratislava	virumona@savba.sk
54.	Lazar Peter	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	lazar@uvm.sk
55.	Lecová Lenka	Farmaceutická fakulta v Hradci Králové	lecoval@faf.cuni.cz
56.	Majláthová Viktória	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	majlat@saske.sk
57.	Majláth Igor	PRIF UPJŠ, Moyzesova 11, 040 01 Košice	majlathi@upjs.sk
58.	Maloveská Mária	Komenského 57, 040 01 Košice	
59.	Mattová Eva	FN L. Pasteura, Rastislavova 43, 041 90 Košice	eva@unlp.sk
60.	Mihok Tomáš	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	tomasmiwok@yahoo.co.uk
61.	Miterpáková Martina	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	miterpak@saske.sk
62.	Mojžišová Jana	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	
63.	Mrva Martin	PRIF UK, Mlynská dolina B-1, 842 15 Bratislava	mrva@fns.uniba.sk
64.	Nováková Mária	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	majapeto1000@gmail.com
65.	Oberhauserová Katarína	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	fenkykata@pobox.sk
66.	Ondriska František	HPL s.r.o., Istrijská 20, 841 07 Bratislava	ondriska@hpl.sk
67.	Oros Mikuláš	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	oros@saske.sk
68.	Orosová Martina	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	orosm@saske.sk
69.	Palenčárová Marianna	Klinická biochémia, s.r.o., Priehradka 18 A, 036 01 Martin	
70.	Pangrácová Lucia	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	lucia.pangracova@gmail.com
71.	Papajová Ingrid	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	papaj@saske.sk
72.	Peťko Branislav	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	petko@saske.sk
73.	Pinčáková Miriam	ŠVÚ, Pod dráhami 918, 960 01 Zvolen	
74.	Podoláková Darina	VÚ SAV, Dúbravska cesta 9, 845 05 Bratislava	podolakova.virusav@gmail.com
75.	Rajský Dušan	Technická univerzita vo Zvolene, Ul. T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen	rajskyd@orangemail.sk
76.	Renčo Marek	PaÚ SAV Puškinova 6, 040 11 Košice	renco@saske.sk
77.	Reiterová Katarína	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	reiter@saske.sk
78.	Salamatin Ruslan	Akademia Medyczna w Warszawie, ul. Chalubinskiego, 5 02-004 Warszawa, PL	ruslan@salamatin.eu
79.	Sarvašová Adela	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	sarvasova.adela@gmail.com
80.	Sekeyová Zuzana	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 842 45 Bratislava	viruseke@savba.sk
81.	Selyemová Diana	ÚZ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava	diana.zelinkova@savba.sk
82.	Stanko Michal	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	stankom@saske.sk

83.	Strhársky Jozef	RÚVZ, Cesta k nemocnici 25, 975 56 Banská Bystrica	jozef.strharsky@vzbb.sk
84.	Svitalková Zuzana	ÚZ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava	zuzana.svitalkova@savba.sk
85.	Szilágyiová Mária	Martinská fakultná nemocnica, Kollárova 2, 036 59 Martin	
86.	Šalamún Peter	PaÚ SAV, Puškinova 6, 040 11 Košice	salamun@saske.sk
87.	Ševčík Martin	FPV UKF, Nábřežie mládeže 91, 949 74 Nitra	martin.sevcik@hotmail.sk
88.	Šnábel Viliam	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	snabel@saske.sk
89.	Šoltýs Jindřich	Saint Louise university, Saint Louse, USA	jindrichsoltys@gmail.com
90.	Špakulová Marta	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	spakulma@saske.sk
91.	Špitalská Eva	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 842 45 Bratislava	eva.spitalska@savba.sk
92.	Školníková Elena	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	skolnikova@saske.sk
93.	Štefanidesová Katarína	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 05 Bratislava	katka.stefanidesova@gmail.com viruksam@savba.sk
94.	Štibraniová Iveta	VÚ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 05 Bratislava	iveta.vancova@savba.sk viruvan@savba.sk
95.	Tandlich Roman	Faculty of Pfarmacy, Rhodes University, P.O.Box 94, Grahamstown 6140, South Africa	r.tandlich@ru.ac.za
96.	Tarageľová Veronika	ÚZ SAV, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava	veronika.taragelova@savba.sk
97.	Totková Anna	LFUK, Sasinkova 4a, 811 08 Bratislava	
98.	Trnková Katarína	RÚVZ, Cesta k nemocnici 25, Banská Bystrica 11	katarina.trnkova@vzbb.sk
99.	Turčeková Ľudmila	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	turcela@saske.sk
100.	Valenčáková Alexandra	UVLF, Komenského 73, 041 81 Košice	valencakova@uvlf.sk
101.	Várady Marián	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	varady@saske.sk
102.	Vasilková Zuzana	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	vasilko@saske.sk
103.	Velebný Samuel	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	veleb@saske.sk
104.	Vendeľová Emília	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	vendelova@saske.sk
105.	Víchová Bronislava	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	vichova@saske.sk
106.	Vozárová Gabriela	HPL, s.r.o., Istrijska 20, 841 07 Bratislava	g.vozarova@gmail.com
107.	Výrosteková Vanda	LF UK, Špitalská 23, Bratislava	vanda.vyrostekova@fmed.uniba.sk
108.	Zákuťná Ľubica	LF UPJŠ, Šrobárová 2, 040 01 Košice	lubica.zakutna@gmail.com
109.	Zalesny Grzegorz	Uniwersytet Przyrodniczy we Wroclawiu Ul. Kozuchowska 5B, Wroclaw 51-361, PL	grzegorz.zalesny@up.wroc.pl
110.	Zubriková Dana	PaÚ SAV, Hlinkova 3, 040 01 Košice	cernanska@saske.sk

Zoznam čestných členov SPS pri SAV	Zoznam zahraničných čestných členov SPS pri SAV
Baniat Tomislav Breza Michal Čatár Gustáv Čisláková Lýdia Čorba Július Dubinský Pavol Halgoš Jozef Kočiš Jozef Letková Valéria Lietava Pavel Macko Jozef Mítuch Ján Sobotová Oľga Straka Štefan Špaldonová Radmila Valent Michal Valentová Marta Řeháček Jozef	Arme Christopher Aspöck Horst Barth Dietrich Brown Derek J. F. Chroust Karel Crompton David W. T. Daniel Milan Feliu Carlos Halton David W. Kassai Tibor Kulda Jaroslav Malczewski Andrzej Moravec František Pawlovski Zbigniew Rollinson David Trpiš Viliam Vuitton Dominique

Aktuálne problémy pásomnice...

Námet: I. Hromadová

Vydala:
Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV
Hlinkova 3
040 01 Košice
Tel: 055 63 344 55; Fax: 055 63 314 14
E-mail: sps@saske.sk
Web: www.saske.sk/pau/sps.html
Autori obrázkov na titulnej strane - pracovníci PaÚ SAV